

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.**

Część L.

Wydana i rozesłana dnia 30. Września 1853.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

L. Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. September 1853.

Jahrgang 1852.

389.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 4. Kwietnia 1852, którym ogłasza się doniesienie, iż Franciszek Patznik własność przywileju, nadanego sobie dnia 23. Sierpnia 1851, odstąpił Franciszkowi Stegerowi.

Wedle doniesienia c. k. nizszo-austryjackiego Namiestnictwa, Franciszek Patznik własność swego przywileju, nadanego sobie dnia 23. Sierpnia 1851 na ulepszenie w fabrykacyi wyrobów z kauczuku, które polega na nowym sposobie farbowania i bronzowania, tudzież w odjęciu wszelkiego zapachu wspomnianym przedmiotom bez pomniejszenia lipkości i elastyczności, mocą cesyi z dnia 18. Grudnia 1851 odstąpił Franciszkowi Stegerowi, w Wiedniu.

Baumgartner m. p.

390.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych z dnia 4. Kwietnia 1852, którym przedłużono parę przywilejów.

Ministerstwo handlu przedłużyło następujące przywileje:

1. Przywilej, Franciszkowi Zygmunтови Hoffmannowi, praktycznemu lekarzowi w Wiedniu, dnia 24. Marca 1846 nadany na ulepszenie w robieniu pasków na przepuklinę, na dalszy rok jeden, to jest na rok siódmy.

2. Przywilej, Janowi Franciszkowi Eisbrichowi, budowniczem i murařzowi, oraz przysięgiemu znawcy, tudzież Janowi Stierbie, chemikowi pod firmą Eisbricha i spółnika w Pradze, dnia 10. Grudnia 1851 nadany na wynalazek nowego aparatu do opalania, na dalszy rok drugi, trzeci, czwarty i piąty.

Baumgartner m. p.

391.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu na dniu 7. Kwietnia 1852 nadanych.

Przywilej, Augustowi Schneiderowi, mechanikowi w Innsbrucku, na ulepszenie zegarów wieżowych, przez co skazówki przy wszelkich okolicznościach otrzymują ruch jednostajny, a dokładny chód zegarów na czas dłuższy przy oszczędzeniu dwu kół i dwu trybów uzyskuje się; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2176 — H.).

389.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. April 1852,

womit die Anzeige, daß Franz Pagnik das Eigenthum seines Privilegiums vom 23. August 1851 an Franz Steger abgetreten habe, kundgemacht wird.

Laut einer Anzeige der k. k. niederösterreichischen Statthalterei hat Franz Pagnik das Eigenthum seines Privilegiums vom 23. August 1851 auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Kautschukwaaren, welche in einer neuen Färb- und Bronzierungsmethode und in der Erzielung der Geruchlosigkeit der gedachten Gegenstände bestehe, ohne daß der Klebstoff und die Elastizität darunter leiden, laut Abtretungsurkunde vom 18. Dezember 1851 an Franz Steger, in Wien, abgetreten.

Baumgartner m. p.

390.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 4. April 1852,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das dem Franz Sigmund Hoffmann, praktischen Arzte in Wien, am 24. März 1846 auf eine Verbesserung in der Verfertigung der Bruchbänder ertheilte Privilegium, auf die weitere Dauer eines, das ist des siebenten Jahres.

2. Das Privilegium des Johann Franz Eisbrich, Bau- und Maurermeisters und beedeten Kunstverständigen, und des Johann Stierba, Chemikers unter der Firma Eisbrich und Kompagnon in Prag, vom 10. Dezember 1851 auf die Entdeckung einer neuen Heizvorrichtung, auf die Dauer des zweiten, dritten, vierten und fünften Jahres.

Baumgartner m. p.

391.

V e r z e i c h n i ß

der von dem Handelsministerium am 7. April 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem August Schneider, Mechaniker in Innsbruck, auf die Verbesserung der Thurmuhren, wodurch die Zeiger unter allen Umständen eine stetige Bewegung erhalten, und ein richtiger Gang der Uhren für längere Zeit bei einem Ersparnisse von 2 Rädern und 2 Getrieben erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2176—5.).

Przywilej, Jakóbowi Wejnerowi, prywatyzującemu w Pradze (nr. 154—5), na wynalazek fermentu pod nazwą „naturalne drożdże prasowane“, które sposobem prostym szybko i niezawodnie robić można, a które są wydatniejsze od zwykłych i do powszechnego użytku służyć mogą, nadzwyczajnie szybko rozwijają proces fermentacji, a daleko tańsze są niż dotychczasowe drożdże, prasowanymi zwane; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2190—H.).

Przywilej, Franciszkowi Schubertowi, miejskiemu ślusarzowi i właścicielowi domu w Wiedniu (am Thuri nr. 53), i Józefowi Bodencowi, miejskiemu ślusarzowi tamże (Jägerzeile nr. 49), na ulepszenie mechanicznych stopni od powozów; — na lat dwa. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2193—H.).

Przywilej, Szczepanowi Mayerowi, fabrykantowi farb w Lincu, na ulepszenie w robieniu farb wodnych i pokostowych zapomocą chemii i nowo wynalezionych maszyn, przy których zastosowaniu farby te, odznaczając się czystością, żywością, delikatnością i taniością, bardzo szybko wysychają i lśnią podobnie, jak najpiękniejsze farby lakowe; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2267—H.).

Przywilej, Józefowi Perlmutterowi, kupcowi z Ungwaru w Węgrzech, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 660), na wynalazek i ulepszenie rafinowania zwykłego oleju rzepakowego w sposób właściwy, dotąd nieznan, tak iż: *a)* pali się ciągle o wiele jaśniej, czystiej i bez żadnego smrodu, *b)* jako olej do potraw i *c)* do smarowania maszyn użyty być może; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem sanitarnym żadna przeciw wykonywaniu tego przywileju nie zachodzi trudność, byle tylko olej do spożycia przeznaczony nie był przechowywany w naczyniach miedzianych, miedzianych lub cynkowych (l. 2287—H.).

Przywilej, Franciszkowi Widmannowi, czeladnikowi introligatorskiemu w Wiedniu (Jägerzeile nr. 23), na wynalazek zastosowywania litografii w kolorach, złocie, srebrze lub bronzie na wyroby galanteryjne z umyślnie ku temu celowi przyrządzonej skóry: — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2288—H.).

Przywilej, Józefowi S. Schweinburgowi, skórnikowi z Nikolsburga, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 666), na ulepszenie pospieszniejszego, trwalszego i piękniejszego glansowania wszelkich gatunków skóry kolorowej glansownej, przyczem zdrowie wyrobnika nie tak bardzo cierpi, jak przy zwykłym sposobie postępowania; — na lat pięć. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2289—H.).

Dem Jakob Weiner, Partikulier in Prag (Nr. 154—5), auf die Erfindung eines Gährungsstoffes unter dem Namen „Naturpreßhese“, welche auf einfachem Wege schnell und sicher bereitet werden könne, weit ausgiebiger als die gewöhnliche und allgemein zu gebrauchen sei, den Gährungsproceß außerordentlich schnell entwickle, und weit billiger als die bisherige sogenannte Preßhese zu stehen komme; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2190—5.).

Dem Franz Schubert, bürgerlichen Schlossermeister und Hausbesitzer in Wien (am Thuri Nr. 53), und Joseph Bodenc, bürgerlichen Schlossermeister in Wien (Jägerzeile Nr. 49), auf eine Verbesserung der mechanischen Wagenfußtritte; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2193—5.).

Dem Stephan Mayer, Farbenfabrikanten in Linz, auf die Verbesserung in der Bereitung der Wasser- und Firnißfarben durch Hilfe der Chemie und neu erfundener Maschinen, bei deren Anwendung diese Farben sich durch Reinheit, Lebhaftigkeit, Feinheit und Billigkeit auszeichnen, sehr schnell trocknen, und wie die schönsten Lackfarben glänzen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2267—5.).

Dem Joseph Perlmutter, Handelsmanne aus Ungvár in Ungarn, derzeit in Wien (Leopoldstadt Nr. 660), auf die Erfindung und Verbesserung, das gewöhnliche Rübsöl durch ein eigenes bisher unbekanntes Verfahren so zu raffiniren, daß es dadurch a) viel heller, reiner und ohne Geruch und Rauch anhaltend brenne, b) als Speiseöl gebraucht und c) auch zum Schmieren der Maschinen verwendet werden könne; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht. In öffentlichen Sanitätsrück sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß das zum Genuße bestimmte Del nicht in Gefäßen von Kupfer, Messing oder Zink behandelt werde (Z. 2287—5.).

Dem Franz Widmann, Buchbindergehilfe in Wien (Jägerzeile Nr. 23), auf die Erfindung, den lithographischen Druck in Farben, Gold, Silber und Bronze auf Galanteriewaaren von eigens zu diesem Zwecke hergerichteten Leder anzuwenden; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2288—5.).

Dem Joseph G. Schweinburg, Lederhändler aus Nikolsburg, derzeit in Wien (Leopoldstadt Nr. 666), auf die Verbesserung, alle Gattungen Farb- Glanzleder schneller, dauerhafter und schöner zu glänzen, wobei auch die Gesundheit des Arbeiters nicht so sehr angegriffen werde, als dieß bei der gewöhnlichen Verfahrungsweise der Fall sei; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl 2289—5.).

Przywilej, Franciszkowi Markowi, szlufirzowi w Wiedniu (Altlerchenfeld nr. 23), na ulepszenie przy polerowaniu żelaza i stali, przez co wyroby z wymienionych kruszców skuteczniają się nietylko czyściej i piękniej, lecz i daleko taniej; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2290—H.).

Przywilej, Adamowi Pollakowi, szefowi firmy: J. J. Pollaka i synów, właścicielowi c. k. uprzywilejowanej fabryki skór w Pradze, mieszkającemu tamże (nr. 1248—2), i Jakubowi Buschlowi, majstrowi szewskiemu w Pradze (nr. 209—5), na wynalazek i ulepszenie w przymocowywaniu podeszew skórzanych do obuwia wszelakiego gatunku, przez co podeszew przyszywać nie potrzeba, a ich spojenie z przyszwami skutecznia się nie tylko pospieszniej, daleko trwałej i korzystniej, jak dotąd, lecz i w sposób takowy, iż wojskowi, podróżni i t. d., za pomocą prostego urządzenia, odnowienie podeszew i naprawę tychże sami sobie wszędy łatwo zdziałać mogą; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2326—H.).

Baumgartner m. p.

392.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Kwietnia 1852, którem przywilej Józefa Gröbla z dnia 12. Sierpnia 1849 przedłuża się na dalsze lat dwa.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przywilej Józefowi Gröbłowi na dniu 12. Sierpnia 1849 nadany na wynalazek pompy walcowej, przedłużyć na dalsze dwa lata, to jest na rok trzeci i czwarty.

Baumgartner m. p.

393.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Kwietnia 1852, względem dobrowolnego złożenia przywileju, Józefowi Wetterneckowi na dniu 9. Sierpnia 1847 nadanego.

Józef Wetterneck, inżynier w Wiedniu, złożył dobrowolnie pięcioletni przywilej, sobie dnia 9. Sierpnia 1847 nadany na wynalazek turbiny. Opis tego przywileju złożony jest teraz w c. k. politechnicznym instytucie, gdzie go każdy przejrzeć może.

Baumgartner m. p.

Dem Franz Marek, Schleifer in Wien (Altlerchenfeld Nr. 23), auf eine Verbesserung im Verfahren des Holtrens von Eisen und Stahl, wodurch die aus genannten Metallen gefertigte Arbeit nicht nur reiner und schöner, sondern auch bedeutend billiger erzeugt werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2290—5.).

Dem Adam Pollak, Chef der Firma: J. J. Pollak und Söhne, Inhaber einer k. k. privilegirten Lederfabrik in Prag, wohnhaft in Prag (Nr. 1248—2) und Jakob Buschl, Schuhmachermeister in Prag (Nr. 209—5), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Befestigung der Ledersohlen an allen Gattungen von Fußbekleidungen, wodurch das Aufnähen der Sohlen ganz entbehrlich, und die Verbindung mit dem Oberleder nicht nur rascher, auf größere Dauer und vortheilhafter als bisher, sondern auch auf eine Weise bewerkstelliget werde, daß Militärs, Reisende u. s. w. mittelst einer einfachen Vorrichtung die Erneuerung der Sohlen oder deren Reparatur überall leicht bewirken können; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2326—5.).

Baumgartner m. p.

392.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. April 1852,

womit das Privilegium des Joseph Gröbl vom 12. August 1849 auf weitere zwei Jahre verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Joseph Gröbl am 12. August 1849 auf die Erfindung einer Walzenpumpe ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer zweier Jahre, das ist des dritten und vierten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

393.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. April 1852,

betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Joseph Wetterneck am 9. August 1847 verliehenen Privilegiums.

Joseph Wetterneck, Ingenieur in Wien, hat das ihm am 9. August 1847 auf die Erfindung einer Turbine verliehene fünfjährige Privilegium freiwillig zurückgelegt.

Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich nunmehr bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

394.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 13. Kwietnia 1852, którem przywilej z dnia 12. Kwietnia 1847, Franciszkowi Brunnerowi nadany, a po śmierci tegoż na własność Anny Brunnerowej i dzieci jej, mianowicie Ludwika, Eugenijusza i Maryi Brunnerów, sędownie przyznany, na rok szósty i siódmy przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej z dnia 12. Kwietnia 1847, pierwotnie Franciszkowi Brunnerowi nadany, a po śmierci tegoż na własność Anny Brunnerowej i dzieci jej, mianowicie Ludwika, Eugenijusza i Maryi Brunnerów, sędownie przyznany, opiewający na wynalazek w robieniu kitu z oleju skalnego, przedłużyć na rok szósty i siódmy.

Baumgartner m. p.

395.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 21. Kwietnia 1852 nadanych.

Przywilej, Zefirynowi Crippa, praktykantowi inżynijeryi w Monza nadany na ulepszenie w konstrukcyi liwarów od wina; — na lat dwa. Opis tego przywileju złożono w c. k. medyjołańskim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2394 — H.).

Przywilej, Józefowi Senhoferowi, c. k. zarządcy kopalń i hut w Brixleggu w Tyrolu, nadany na wynalazek metody amalgamowania ku obfitszemu uzyskaniu złota; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2395 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Rödigerowi w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), nadany na ulepszenia w kompozycyi i produkowaniu materyjałów, które jako paliwo i do innych pożytecznych celów zamiast naturalnego węgla użyte być może; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2398 — H.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (miasto nr. 1097), nadany na ulepszenie w robieniu gazu i zastosowaniu tegoż do oświetlania i opału, tudzież potrzebnych ku temu aparatów. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2399 — H.).

Przywilej, Mikołajowi Carstensen'owi, inżynijerowi przy budowie maszyn w Wiedniu (Weissgärber nr. 121), nadany na ulepszenie w użyciu siły odśrodkowej do fabrykacyi cukru, oleju i t. d. przez uzyskanie ciągle nieprzerwanéj operacyi wydzielania płynu z masy płyn zawierającéj; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2400 — H.).

394.

Erlaß des Handelsministeriums vom 13. April 1852,

womit das dem Franz Brunner verliehene und nach dessen Tode in das Eigenthum der Anna Brunner, dann ihrer Kinder Ludwig, Eugen und Marie Brunner eingewortete Privilegium vom 12. April 1847, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Franz Brunner verliehene und nach dessen Tode in das Eigenthum der Frau Anna Brunner, dann ihrer Kinder Ludwig, Eugen und Marie Brunner zu gleichen Theilen eingewortete Privilegium vom 12. April 1847 auf eine Erfindung in der Bereitung des Steindöl-Kittes, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

395.

B e r z e i c h n i ß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 21. April 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Zeffirino Crippa, Ingenieur-Praktikanten in Monza, auf die Verbesserung in der Konstruktion von Weinpumpen; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. mailändischen Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2394—5.).

Dem Joseph Senhofer, k. k. Berg- und Hüttenverwalter zu Brizlegg in Tirol, auf die Erfindung einer Amalgamirungsmethode zur reichlicheren Goldgewinnung; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2395—5.).

Dem Friedrich Röbiger, in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Verbesserungen in der Zusammensetzung und Bereitung von Materialien, welche als Brennstoff und zu andern nützlichen Zwecken anstatt der natürlichen Kohle verwendet werden können; — auf ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2398—5.).

Dem Anton Lichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf die Verbesserungen in der Bereitung des Gases und dessen Anwendung auf Beleuchtung und Heizung, sowie der dazu gehörigen Apparate; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2399—5.).

Dem Nikolai Carstensen, Maschinenbau-Ingenieur in Wien (Weißgärber Nr. 121), auf die Verbesserung in der Anwendung der Zentrifugalkraft für die Zuckers- und Seltfabrikation u. durch Erzielung einer fortlaufenden Operation des Ausscheidens von Flüssigkeit aus Flüssigkeit enthaltenden Massen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2400—5.).

Przywilej, Karolowi Henningowi, właścicielowi zakładu litografii w Pradze (nr. 309 — 1), nadany na wynalazek i ulepszenie dającego się szybko zrobić i taniego pokostu, zwanego: „praskim pospiesznym pokostem“, który w dowolnej gęstości i delikatności robić, i do wszelkich celów drukarskich, jako czernidło drukowe, tudzież do druku w kolorach każdego rodzaju, niemniej jako pokost malarski i do powlekania jako politurę stolarską, również i do atramentu i krędy litograficznej, wreszcie do czernidła na buty i t. d. z najlepszym skutkiem zamiast używanych dotąd środków do roztworów, druków i powlekania użyć można; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (I. 2403 — II.).

Przywilej, Edwardowi Meggenhoferowi, inżynierowi w Frankfurcie nad Menem, na ręce Dra. Franciszka Wertfeina, niższo-austriackiego publicznego ajenta w Wiedniu, nadany na wynalazek wozy na sprężynach tak urządzać, iż ich ciśnienie na wentyl bezpieczeństwa, podczas gdy on do woli podnosić się może, zawsze nieprzerwanem pozostaje; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (I. 2523 — II.).

Przywilej, Adamowi Pollakowi, mającemu firmę: „J. J. Pollaka i synów“, właścicielowi c. k. upoważnionej krajowej fabryki skór w Pradze (nr. 1248 — 2), nadany na ulepszenie tak zwaną amerykańską maszynę do łupania skór, przez co skuteczność tejże w skutek dodania nowych i ulepszonych części, przy zastosowaniu przeznaczonej ku temu maszyny do szlufowania w ten sposób wydoskonalona jest, iż: 1) zwapnione skóry jeszcze przed garbowaniem, tudzież po pierwszym i ostatnim garbowaniu bez uszkodzenia maszyny łupać, 2) przy zwyczajnej amerykańskiej maszynie do łupania robiących się smug z brudu i od czerniącego żelaza umknąć można, a 3) iż ruch skóry więcej jest uregulowany, a wady pojawiające się w skórze przeszkadzać mu nie mogą; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (I. 2524 — II.).

Przywilej, Antoniemu Schwarzwowi, agentowi Hallmayr'owskiej fabryki złotych i srebrnych pasamonickich wyrobów w Wiedniu (Laingrube nr. 172), nadany na wynalazek w robieniu pendentów do szabel dla oficerów i urzędników, przyczem galonów nie przekłuwa się; — na lat dwa. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austriackiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (I. 2549 — II.).

Przywilej, Janowi Theuringowi, pensjonowanemu c. k. rytownikowi monet w Wiedniu (Neubau nr. 21), nadany na wynalazek nowo rytých walców mosiężnych i stalowych, któremi na rozmaitych materyjach, na suknie, jakoteż na drzewie do furnirowania mebli, wszelki rysunek wycisnąć można; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (I. 2550 — II.).

Dem Karl Henning, Besitzer einer lithographischen Anstalt in Prag (Nr. 309—1), auf die Erfindung und Verbesserung eines schnell zu bereitlegenden wohlfeilen Firnisses „Prager = Schnellfirniß“ genannt, welcher in beliebiger Konsistenz und Feinheit erzeugt, und für alle Zwecke der Presse als Druckerschwärze, sowie zum Farbendrucke jeder Art, dann als Maler- und Anstrichfirniß, Tischlerpolitur, sowie zur lithographischen Tinte und Kreide, auch zur Stiefelwische zc. mit bestem Erfolge anstatt der bisher angewendeten Auflösungs-Druck- und Deckmittel benützt werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2403—5.).

Dem Eduard Meggenhofer, Ingenieur in Frankfurt am Main, durch Dr. Franz Wertfein, niederösterreichischen öffentlichen Agenten in Wien, auf die Erfindung, Federwagen (Springbalances) so einzurichten, daß ihr Druck auf das Sicherheitsventil, während sich letzteres beliebig heben kann, konstant bleibe; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2523—5.).

Dem Adam Pollak unter der Firma J. J. Pollak und Söhne, Inhaber einer k. k. landesbefugten Lederfabrik in Prag (Nr. 1248—2), auf die Verbesserung der sogenannten amerikanischen Leder-Spaltmaschine, wodurch deren Leistungsfähigkeit in Folge der Hinzufügung von neuen und verbesserten Theilen unter Anwendung der für selbe bestimmten Schleifmaschine derart vervollkommenet werde, daß 1. die gefalften Häute noch vor der Gärbung, sowie nach der Vor- und Ausgärbung ohne Benachtheiligung der Maschine gespaltet werden können, 2. die bei der gewöhnlichen amerikanischen Spaltmaschine vorkommenden Schmutz- und Eisenschwärzestreifen vermieden werden, und 3. die Bewegung der Haut geregelter sei, und durch vorkommende Hautfehler nicht gehindert werde; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Zahl 2524—5.).

Dem Anton Schwarz, Geschäftsführer der Hallmayer'schen Gold- und Silberposamentier-Waarenfabrik in Wien (Laimgrube Nr. 172), auf die Erfindung in der Erzeugung von Offiziers- und Beamten-Säbelskuppeln, wobei die Vorten nicht durchstochen werden; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2549—5.).

Dem Johann Theuring, pensionirten k. k. Münzgraveur in Wien (Neubau Nr. 21), auf die Erfindung neu gravirter Messing- und Stahlwalzen, womit auf verschiedene Stoffe zu Kleidungsstücken, sowie auch auf Fournirholz zu Meubeln, jede beliebige Zeichnung gepreßt werden könne; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2550—5.).

S p i s

wyłącznych przywilejów od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych dnia 24. Kwietnia 1852 nadanych.

Przywilej, Janowi Antoniemu de Stark, właścicielowi dóbr i wyrobni minerałów w Reichenau w Czechach, nadany na wynalazek wyrabiania kwasu siarczanego bezpośrednio z łupku alunowego; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2589—H.).

Przywilej, Józefowi Neukuappowi, właścicielowi przywilejów w Wiedniu (Lichtenthal nr. 11), nadany na wynalazek tabakierek z gutta-perchy; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2590—H.).

Przywilej, Augustowi Richterowi, mechanikowi w Wiedniu (alte Wieden nr. 401), nadany na wynalazek ram do okien; — na rok jeden. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2619—H.).

Przywilej, Henrykowi Bessemerowi, inżynierowi cywilnemu w Londynie, na ręce Dra. J. Winiwartera, nadwornego i sądowego adwokata w Wiedniu, nadany na wynalazek aparatu, którym powietrze, parę i gazy z zamkniętej przestrzeni wyparte i po części skondensowane być mogą, przeto aparat ten do zdziałania częściowej próżni (vacuum) posłużyć może, i do wciągania i dalszego dokąd inąd przeniesienia płynów użyć się da; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austrijskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2620—H.).

Przywilej, Ignacemu Wokaunowi, prywatyzującemu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 635), nadany na wynalazek w robieniu ekstraktu galasowego, który wyciąga się z nieużywanego dotąd ku temu celowi materiału, prawdziwemu ekstraktowi zupełnie wyrównywa, a o trzecią część tańszym jest od tegoż; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2654—H.).

Przywilej, braciom Rikliom, właścicielom fabryki w Wangen w Szwajcaryi, bawiącym obecnie w Seebach w górnej Karyntyi, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austrijskiego stowarzyszenia przemysłowego w Wiedniu, nadany na wynalazek w mechanicznej części farbowania na czerwono w sposobie tureckim; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2753—H.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (w mieście nr. 1097), nadany na wynalazek i ulepszenie maszyn do rżnięcia i wiercenia drzewa, tudzież do nadawania mu formy; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2757—H.).

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 24. April 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Johann Anton Eblen von Stark, Guts- und Mineral-Werksbesitzer in Reichenau in Böhmen, auf die Erfindung, aus Alaunschiefer direkt Schwefelsäure zu erzeugen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2589—H.).

Dem Joseph Neuknapp, Privilegienbesitzer in Wien (Lichtenthal Nr. 11), auf die Erfindung von Schnupftabaksdosen aus Gutta-Percha; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2590—H.).

Dem August Richter, Mechaniker in Wien (alte Wieden Nr. 401), auf die Erfindung von Fensterrahmen; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2619—H.).

Dem Henry Bessemer, Civil-Ingenieur in London, durch Dr. J. Winiwarter, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien, auf die Erfindung eines Apparates, wodurch Luft, Dämpfe oder Gase aus einem geschlossenen Raume hinausgeschafft und theilweise kondensirt werden, daher der Apparat zur Herstellung eines theilweisen Vakuums dienen könne, und zum Ansaugen und Weiterbefördern von Flüssigkeiten verwendbar sei; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2620—H.).

Dem Ignaz Wokáun, Privatier in Wien (Leopoldstadt Nr. 635), auf eine Erfindung in der Erzeugung eines Knopperr-Extractes, welcher aus einem bisher hierzu nicht verwendeten Stoffe bereitet werde, dem echten Extracte ganz gleich und um ein Drittel billiger als derselbe zu stehen komme; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2654—H.).

Den Gebrüdern Mikli, Fabrikbesitzer aus Wangen in der Schweiz, dormalen in Seebach in Ober-Kärnthen, durch M. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereins in Wien, auf eine Erfindung im mechanischen Theile der Türkisch-Rothfärberei; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2753—H.).

Dem Anton Lichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf eine Erfindung und Verbesserung der Maschinen zum Sägen, Bohren und Formgeben des Holzes; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2757—H.).

Przywilej, Danielowi Frowirthowi, młodszemu, buchalterowi handlu żelaznego w Wiedniu (w mieście nr. 212), nadany na wynalazek narzędzia do robienia lanych śrub do drzewa; — na lat pięć. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2758—H.).

Przywilej, Jakubowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na ulepszenie w konstrukcyi bezpośrednio wirujących maszyn parowych, przezco tarcie znacznie się umniejsza; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2759—H.).

Przywilej, Ludwikowi kawalerowi Bohrowi, fabrykantowi kompresyjnych rur i płyt ołowianych w Kottlingbrunn, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 817), nadany na wynalazek właściwego płynu metalowego do powlekania płyt i rur ołowianych, osobliwie zaś folg ołowianych, płatkami cynowym dostatecznym, aby takowe od wpływu alkaliów, kwasów i oksydacyi w ogóle uchronić; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2760—H.).

Przywilej, Jakóbowi Lehnisowi, zerantowi w wyrobni maszyn Eshera, Wyssa i spółki w Zurychu, na ręce Józefa Krausa, miejskiego kupca w Wiedniu (w mieście nr. 642), nadany na wynalazek maszyny do gotowania i prania szmat, w której czyszczenie i wygotowywanie szmat odbywa się od razu i w krótkim przeciągu czasu godzin czterech, a przyczém napełnianie i wypóżnianie aparatu do gotowania i prania odbywa się z większą łatwością i szybkością, niż przy wszystkich dotychczasowych urządzeniach; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2762—H.).

Przywilej, Józefowi Hurtzowi, właścicielowi przywileju w Wiedniu (Alservorstadt nr. 157), i Edwardowi Daclenowi, inżynierowi w Wiedniu (Landstrasse nr. 432), nadany na wynalazek młota parowego, który się nie łomie, a przez prężną siłę pary z większą szybkością i mocą bije, przy jednakowym skutku mniej pary jak inne młoty parowe zużywa, a przyczém wstrząśnienie uderzeń młota nie wywiera na kierowanie szkodliwego wpływu; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2763—H.).

Baumgartner m. p.

Dem Daniel Fruwirth, junior, Eisenhandlungsbuchhalter in Wien (Stadt Nr. 212), auf die Erfindung einer Vorrichtung zur Erzeugung gegossener Holzschrauben; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2758—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Verbesserung in der Konstruktion der direkt rotirenden Dampfmaschinen, wodurch die Reibung bedeutend vermindert werde; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2759—5.).

Dem Ludwig Ritter von Bohr, Kompressions-Bleiröhren- und Platten-Fabrikanten zu Kottlingbrunn, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 817), auf die Erfindung einer eigenthümlichen Metallflüssigkeit zum Ueberziehen von Bleiplatten, Bleiröhren, vorzüglich aber Bleifolien mit einer genügenden Zinnhaut, um selbe vor dem Einflusse der Säuren-Alkalien und überhaupt vor Oxidation zu schützen; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2760—5.).

Dem Jakob Lehnis, Geschäftsleiter in der Maschinenwerkstätte von Escher, Wyß und Kompagnon in Zürich, durch Georg Kraus, bürgerlichen Handelsmann in Wien (Stadt Nr. 642), auf die Erfindung einer Haderkoch- und Waschmaschine, worin die Reinigung und das Auskochen der Hader zugleich, und in dem kurzen Zeitraume von 4 Stunden geschehe, und wobei die Füllung und Leerung des Koch- und Waschapparates mit größerer Leichtigkeit und Schnelligkeit als bei allen bisherigen Einrichtungen bewerkstelliget werde; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2762—5.).

Dem Joseph Hurg, Privilegiumsinhaber in Wien (Alservorstadt Nr. 157), und Eduard Daelen, Ingenieur in Wien (Landstrasse Nr. 432), auf die Erfindung eines Dampfhammers, welcher keinen Brüchen unterworfen sei, durch die Dampferpansionskraft mit größerer Schnelligkeit und Kraft arbeite, bei gleicher Wirkung weniger Dampf als andere Dampfhammer verbrauche, und wobei die Erschütterung der Hammerschläge keine nachtheilige Wirkung auf die Steuerung ausübe; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 2763—5.).

Baumgartner m. p.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministeryum handlu, przemysłowości i budowli publicznych na dniu 27. Kwietnia 1852 nadanych.

Przywilej, Wojciechowi Uitzowi, akademickiemu malarzowi i właścicielowi przybytku wesołości (Frohstnshalle) w Waltendorfie w Styryi, nadany na wynalazek robot taflowych mozaikowych, których użyć można na ściany, posadzki i t. d. z rysunkiem w kolorowanych obrazach; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2795—H.).

Przywilej, Antoniemu Pawłowi Barowi, fabrykantowi spirytusów i destylatorowi w St. Pölten (nr. 61), nadany na wynalazek aromatycznego spirytusu, zwanego wodą aromatyczno-peruwijańską; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2835—H.).

Przywilej, Ferdynandowi Mayerowi, perfumownikowi w Wiedniu (Wieden nr. 381), nadany na wynalazek silnej pomady z kwiecia, która składowemi częściami swojemi i chemiczną mieszaniną przyczynia się do wzmożenia korzeni włosów; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2836—H.).

Przywilej, Tomaszowi Stixowi, miejskiemu kotlarzowi w Wiedniu (Laimgrube nr. 27), nadany na wynalazek pobielania cyną jakby srebrem przedmiotów z lanego żelaza, jakoto: naczyń kuchennych, futryn u okien, okucia okien, drzwi pokojowych, bram od domu, klamek, zasuwek, krat przy schodach i t. p.; — na lat trzy. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2837—H.).

Przywilej, Eugenijuszowi de Prez, w Neapolu, na ręce Manuela Cortines, domowego ochmistrza w Wiedniu (Landstrasse nr. 276), nadany na wynalazek i ulepszenie w użyciu powietrza do topienia rud i kruszców w fryszerkach i szmelcarniach; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2838—H.).

Przywilej, Adolfowi Azowi, upoważnionemu perfumownikowi w Wiedniu (w mieście nr. 1121), nadany na wynalazek środka udelikatniania skóry, zwanego „eau mylittaine“; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2839—H.).

Przywilej, Adolfowi Azowi, upoważnionemu perfumownikowi w Wiedniu (w mieście nr. 1121), nadany na wynalazek środka upiększającego włosy na głowie i brodzie, zwanego crino-kallin; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2840—H.).

397.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 27. April 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Adalbert Uig, akademischen Maler und Besitzer der Frohsinnshalle zu Waltendorf in Steiermark, auf die Erfindung von Tafel-Mosaic-Arbeiten, verwendbar zu Wänden, Fußboden u. in farbigen Bilderzeichnungen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2795—5.).

Dem Anton Paul Bar, Geistbrenner und Destillateur in St. Pölten (Nr. 61), auf die Erfindung eines aromatischen Geistes, „aromatisch-peruvianisches Wasser“ genannt; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2835—5.).

Dem Ferdinand Mayer, Parfümeriewaarenhändler in Wien (Wieden Nr. 381), auf die Erfindung einer Blumen-Blüthen-Kraftpomade, welche durch ihre Bestandtheile und chemische Mischung zur Stärkung des Haarbodens beitrage; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2836—5.).

Dem Thomas Stir, bürgerlichen Kupferschmiede in Wien (Laimgrube Nr. 27), auf die Erfindung, gußeiserne Gegenstände: als Kochgeschirre, Fenstermontirungen, Fenster-, Zimmerthüren- und Hausthorbeschläge, Drücker, Huthaken und Stiegegitter u. überartig zu verzinnen; — auf drei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2837—5.).

Dem Eugen de Prez, in Neapel, durch Manuel Cortines, Haushofmeister in Wien (Landsstrasse Nr. 276), auf die Erfindung und Verbesserung in der Anwendung der Luft zur Schmelzung der Erze und Metalle bei Hoch- und Schmelzöfen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2838—5.).

Dem Adolph Uj, befugten Parfümeur in Wien (Stadt Nr. 1121), auf die Erfindung eines Hautglättungsmittels „Eau mylittaine“ genannt; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2839—5.).

Dem Adolph Uj, befugten Parfümeur in Wien (Stadt Nr. 1121), auf die Erfindung eines Verschönerungsmittels für Kopf- und Barthaare „Crinofallin“ genannt; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2840—5.).

Przywilej, Antoniemu Labia, właścicielowi przywileju w Speisingu pod Wiedniem (nr. 32), nadany na wynalazek i ulepszenie w dzielnym tegoż, na dniu 5. Lutego 1851 uprzywilejowanym pługu, które na tém polega, iż jest całkiem z kutego żelaza i bez kół, wymaga jedynie kulki, z zaprzęgiem jednolobnym to samo zdziała, co zwyczajne parosprężne pługi, iż bardzo lekko ziemię kraje, rzadko kiedy reperacyi potrzebuje, na płaszczyznach kołmi i wołmi użyty być może; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2864—H.).

Przywilej, Józefowi Wachtlowi, właścicielowi domu w Penzingu pod Wiedniem, niegdyś fabrykantowi fortepianów tamże (nr. 108), nadany na wynalazek krzesel wiszących czyli pospiesznych, które przyjemniejszy i jednostajniejszy ruch jak jeżdżenie na koniu, a położone na koła ruch z miejsca na miejsce w jednym pokoju sprawić mogą; — na lat dwa. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2866—H.).

Przywilej, Karolowi Mayerowi, tajnemu spółnikowi fabryki gutta-perchy w Wiedniu (Wieden nr. 63), nadany na wynalazek nowój metody czyszczenia gutta-perchy, przezco przymieszane do tejże obce substancyje zupełnie wyrzucić można; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2867—H.).

Przywilej, Adolfowi Azowi, upoważnionemu perfumownikowi w Wiedniu (w mieście nr. 1121), nadany na wynalazek mydła ku utrzymaniu białości i miękkości skóry, zwanego królewskiem mydłem egipskiem „Savon royal d’Egypte“; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2868—H.).

Przywilej, Wolfowi Benderowi, c. k. inżynijerowi kolei rządowej w Wiedniu (Landstrasse nr. 58) nadany na ulepszenie bąków śrubowych i tenderów przy wozach kolei żelaznej, przezco osiąga się większe bezpieczeństwo ruchów; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2869—H.).

Baumgartner m. p.

398.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministertstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych na dniu 29. Kwietnia 1852 nadanych.

Przywilej, Gotholdowi Reichowi, cywilnemu inżynijerowi w Berlinie, na ręce Dra. Józefa Maxymilijana kawalera Winiwartera, nadwornego i sądowego

Dem Anton Labia, Privilegiumsinhaber in Speising bei Wien (Nr. 32), auf die Erfindung und Verbesserung an seinem am 5. Februar 1851 privilegierten gewaltigen Pfluge, welche darin bestehe, daß derselbe ganz aus Schmiedeseisen und ohne Räder sei, nur einer Schleiße bedürfe, mit Einem Zugthiere daselbe leiste, als die gewöhnlichen Pflüge mit zwei Zugthieren, daß derselbe mit Leichtigkeit die Erde durchschneide, selten einer Reparatur bedürfe, in allen ebenen Gegenden und mit Pferden und Hornvieh zu verwenden sei; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2864—5.).

Dem Joseph Wachtl, Hausbesitzer in Penzing und gewesenen Klaviermacher in Penzing bei Wien (Nr. 108), auf die Erfindung von Schwung- oder Schnellseffeln, welche eine angenehmere und gleichförmigere Bewegung als das Reiten, sowie auf Räder gestellt, auch die Bewegung von einem Orte zum andern in einem Zimmer hervorbringen können; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2866—5.).

Dem Karl Mayer, stillen Gesellschafter einer Gutta-Percha-Fabrik in Wien (Wieden Nr. 63), auf die Erfindung einer neuen Methode zur Reinigung der Gutta-Percha, wodurch die der Gutta-Percha beigemengten fremden Substanzen vollständig entfernt werden; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Zahl 2867—5.).

Dem Adolph Uz, besugten Parfumeur in Wien (Stadt Nr. 1121), auf die Erfindung einer Seife, um die Haut weiß und weich zu erhalten, unter der Benennung Savon royal d' Egypte; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2868—5.).

Dem Wolf Bender, k. k. Ingenieur der Staatsseisenbahn in Wien (Landstraße Nr. 58), auf die Verbesserung an den Schraubenbremsen der Eisenbahnwagen und Tender, wodurch eine größere Betriebs-Sicherheit erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2869—5.).

Baumgartner m. p.

398.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 29. April 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Gotthold Reich, Zivil-Ingenieur in Berlin, durch Dr. Joseph Max Ritter von Winiwarter, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien (Stadt Nr. 885), auf die

adwokata w Wiedniu (w mieście nr. 885), nadany na wynalazek hydrauliczno-hydrostatycznej prasy, dającej się szczególnie zastosować w fabrykach cukru burakowego, oleju, i świec stearynowych, przezco podwyższoną skuteczność osiąga się, a ułatwia napełnianie, i wypróżnianie w okamgnieniu; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2870—H.).

Przywilej, Karolowi Henrykowi Trebsdorfowi, kupcowi w Mühlhauzie w Tyryngii, bawiącemu obecnie w Wiedniu (alte Wieden nr. 348), nadany na ulepszenie ognisk, i postępowania przy paleniu w kuchniach, piecach pokojowych, pod kotłami parowymi, i w piecach wypalających wszelkiego rodzaju i t. d.; — na rok jeden. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2872—H.).

Przywilej, Józefowi Freundowi, zerantowi handlu hurtowego w Wiedniu (w mieście nr. 495), nadany na wynalazek i ulepszenie w obrabianiu bawełny i wełny, tudzież towarów lnianych i półjedwabnych, przez co tak przy pierwszym obrobieniu większe bezpieczeństwo się osiąga, jakoteż i po wypraniu, wybieleniu, wyszlchtowaniu, farbowaniu i drukowaniu wyrób staje się celowi odpowiedni i dla oka nadobny; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2873—H.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (w mieście nr. 1097), nadany na ulepszenie w wyrabianiu i przysposabianiu papieru i innych takowych fabrykatów, dla zapobieżenia naśladowaniu lub przedrukowi pism, druku i t. d.; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2874—H.).

Przywilej, Antoniemu Scharochowi, czyścicielowi piérza pościelnego w Wiedniu (Windmühle nr. 10), nadany na ulepszenie konstrukcyi maszyny do czyszczenia piérza ku pospieszniejszemu suszeniu i zupełniejszemu oczyszczeniu piérza, po naporzeniu do maszyny wkładanego, przez użycie otworów, przewiewnych lasek i szufli; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2876—H.).

Przywilej, Gustawowi Neufeldtowi, właścicielowi fabryki w Triestinghofie pod Pottensteinem (w Dolnej Austrii), nadany na wynalazek nowój metody krąjania blach metalowych na nitki, i robienia z tychże drutu; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2877—H.).

Przywilej, Emilowi Hubnerowi, mechanikowi inżynijeryi w Mühlhauzie we Francyi, na ręce Jakuba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek nowego pierścieniowatego grzebienia gręplowego z nieprzerwanemi zębami (peigneuse annulaire à mèches continues), dającego się użyć do wszelkich włókien, ażeby z nich

Erfindung einer hydraulisch = hydrostatischen Presse, besonders verwendbar in Rübenzucker-, Del- und Stearinkerzenfabriken, wodurch eine erhöhte Leistungsfähigkeit erzielt, ein augenblickliches Laden und Entladen erleichtert werde; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2870—5.).

Dem Karl Heinrich Trebbdorf, Kaufmanne aus Mühlhausen in Thüringen, derzeit in Wien (alte Wieden Nr. 348), auf die Verbesserung der Feuerungsanlagen und des Heizverfahrens bei Küchenfeuern, Stubenöfen, Dampfkessel-Feuerungen, Biennöfen aller Art etc.; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2872—5.).

Dem Joseph Freund, Großhandlungs-Geschäftsführer in Wien (Stadt Nr. 495), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Bearbeitung von Baum- und Schafwolle, dann Leinen- und Halbseidenwaaren wodurch sowohl in der ersten Bearbeitung eine größere Sicherheit erzielt, als auch nach dem Waschen, Bleichen, Entschlichten, Färben und Drucken ein zweckmäßiges, dem Auge gefälliges Fabrikat dargestellt werde; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2873—5.).

Dem Anton Lichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 1097), auf die Verbesserung in der Erzeugung und Behandlung von Papier und anderen derlei Fabrikaten um Nachbildung oder Abdruck von Schriften, Druck etc. zu verhindern; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2874—5.).

Dem Anton Scharoch, Bettfedern-Reiniger in Wien (Windmühle Nr. 10), auf eine Verbesserung in der Konstruktion der Bettfedern-Reinigungsmaschine zum Behufe der schnelleren Trocknung und vollständigeren Reinigung der in abgebrühtem Zustande in dieselbe hineingebrachten Bettfedern durch Anwendung von Zuglöchern, Rutengestellen und Schaufeln; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2876—5.).

Dem Gustav Neufeldt, Fabriksbesitzer zu Triestinghof bei Pottenstein (in Nieder-Oesterreich), auf die Erfindung einer neuen Methode aus Metallblechen Metallfäden zu schneiden, und hieraus Drähte zu erzeugen; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 2877—5.).

Dem Emil Hubner, Ingenieur-Mechaniker in Mühlhausen in Frankreich, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirektor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung eines neuen ringförmigen Kammwerkes mit ununterbrochenen Dochten (*peigneuse annulaire à mèches continues*), anwendbar auf jeden faserigen Stoff, womit von dem Langfaden der Flaum, die Knoten und jede Unreinigkeit auf eine leichte

meszek, guzy i każdą nieczystość w łatwy sposób wyrzucić; — na lat dwa. Na ten wynalazek nadano we Francyi piętnastoletni patent, poczynający od dnia 27. Sierpnia 1851. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2878—H.).

Przywilej, J. W. Kletschka, mechanikowi w Wiedniu (Gumpendorf nr. 559), na ręce Jana Szlecharta kawalera de Wiesenthal, prywatyzującego w Wiedniu (Wieden nr. 503), nadany na wynalazek maszyny do gięcia drutu, robienia kluczek i zakrętek do wyrobów drucianych, mianowicie do haftek, uszek od guzików i t. p., tak w miękkim jak i w zimnym stanie, przezco takowe znacznie piękniejszego kształtu nabierają, niż robione z wolnej ręki, a przytém daleko tańsze są; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2879—H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek i ulepszenie aparatu do wyciągania farbiarskiej substancyi z drzewa kampszowego, i z innych drzew farbiarskich; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2880—H.).

Przywilej, Antoniemu Perpigna, adwokatowi w Paryżu (ulica ś. Anny nr. 46), na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na wynalazek i ulepszenie aparatu pyrotechnicznego, ekstraktorem opatrzonego, przezco przez właściwe spalanie węgla kamiennych, koaks jako paliwo, oraz do zrobienia użytecznym uzyskanego z tegoż gazu ku oświetleniu, lub na inny jaki użytek w sposób oszczędniejszy jak dotąd produkowany i karburacya jego przez połączenie olejów żywnych z wodorodem zdziałana być może; — na lat pięć. Na ten przedmiot nadano we Francyi patent na lat piętnaście mocą listu swobody (brevet) z dnia 5. Lutego i z dnia 2. Listopada 1847, w Bawaryi zaś na lat pięć mocą takiegoż listu z dnia 3. Stycznia 1852. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2890—H.).

Przywilej, Józefowi Watremezowi, właścicielowi młyna parowego w Akwisgranie, na ręce Ludwika Schradera, kupca w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 462), nadany na wynalazek nowego przyrządu przy kotłach parowych, aby eksplozji takowych zapomocą głos wydającego sygnalizowania zapobiedz, który przyrząd zastosować się da do maszyn parowych wszelkiego rodzaju; — na lat trzy. Na ten wynalazek wydano w Prusiech patent sześćioletni, poczynający skuteczność swoją od 15. Listopada 1851. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2924—H.).

Przywilej, Karolowi Kohnowi, inżynierowi cywilnemu w Wiedniu (Schaumburgergrund nr. 68), nadany na wynalazek aparatu do kontrolowania płynów, którym płyny, podlegające opodatkowaniu, nawet co do ilości ściśle kontrolo-

Art entfernt werden; — auf zwei Jahre. In Frankreich ist diese Erfindung seit 27. August 1851 auf 15 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Zahl 2878—5.).

Dem J. W. Kletscha, Mechaniker in Wien (Gumpendorf Nr. 559), durch Johann Schleichart Ritter von Wiesenthal, Privatier in Wien (Wieden Nr. 503), auf die Erfindung einer Maschine zum Biegen des Drahtes, Erzeugung von Kröpfungen und Windungen zu Drahtwaaren, namentlich zu Hafteln, Knöpföhren u. dgl., sowohl in weichem als kaltem Zustande, wodurch dieselben eine bedeutend schönere Form bekommen, als die mit freier Hand gemachten, und auch im Preise billiger zu stehen kommen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2879—5.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirector in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung und Verbesserung eines Apparates zum Ausziehen des färbigen Stoffes aus Kampeschholz und andern Färbehölzern; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2880—5.).

Dem Anton Perpigna, Advokaten in Paris (St. Anna-Strasse Nr. 46), durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungsdirector in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung und Verbesserung eines mit einem Extraktor versehenen pyrotechnischen Apparates, wodurch mittelst einer eigenthümlichen Art von Combustion der Steinkohlen, Koke als Brennmaterial und zur Ausbarmachung des daraus gewonnenen Gases zur Beleuchtung oder sonstigen Anwendung auf ökonomischere Weise als bis jetzt erzeugt, und dessen Karburazion durch Verbindung der Harzöle mit dem Wasserstoffe bewirkt werde; auf fünf Jahre. In Frankreich ist dieser Gegenstand mit brevet vom 5. Februar und 2. November 1847 auf 15 Jahre, und in Baiern mit Patent vom 3. Jänner 1852 auf fünf Jahre patentirt. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2890—5.).

Dem Joseph Watremez, Eigenthümer einer Dampfmühle in Aachen, durch Ludwig Schrader, Kaufmann in Wien (Leopoldstadt Nr. 462), auf die Erfindung einer neuen Vorrichtung an Dampfkesseln, um dem Explodiren derselben mittelst hörbaren Signalisirens vorzubeugen, welche Vorrichtung auf Dampfmaschinen aller Art anwendbar sei; — auf drei Jahre. In Preußen ist diese Erfindung seit 15. November 1851 auf 6 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2924—5.).

Dem Karl Kohn, Zivil-Ingenieur in Wien (Schaumburgergrund Nr. 68), auf die Erfindung eines Flüssigkeit-Kontrolir-Apparates, womit Flüssigkeiten, welche einer Versteuerung unterliegen, selbst der Quantität nach genau kontrolirt werden können; —

wane być mogą; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2925—H.).

Baumgartner m. p.

399.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 30. Kwietnia 1852, którem kilkanaście przywilejów przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej A. M. Pollaka w Wiedniu z dnia 13. Marca 1847, na ulepszenie w wyrabianiu fosforycznych zapałków; — na dalszy rok szósty i siódmy.

2. Przywilej z dnia 29. Lutego 1848, Piotrowi Tigetowi nadany, a przezeń dla prowincyi czeskiej Wojciechowi Kleinowi odstąpiony, opiewający na wynalazek osuszania murów wilgotnych i salętrą nasiąkłych, tudzież chronienia tychże od dalszego weiskania się wilgoci; — na dalszy rok piąty.

3. Przywilej Jana Klaudyjusza Chabert de Lhérault, inżynijera w Tryjeście, z dnia 10. Marca 1850, na wynalazek maszyny powietrzem w ruch wprawianej, a do wydźwigania wody i innych przedmiotów z największych głębi służącej; — na dalszy rok trzeci.

4. Przywilej Macieja Fletschera, fabrykanta maszyn parowych w Wiedniu, z dnia 10. Marca 1850, na ulepszenie zapomocą którego przy nowego rodzaju zastosowaniu pary oszczędza się paliwa i osiąga jednostajniejszy ruch maszyny parowej; — na dalszy rok trzeci.

5. Przywilej Adolfa Aza, perfumownika i właściciela przywileju w Wiedniu, z dnia 13. Maja 1849, na wynalazek roślinnego środka do farbowania włosów, zwanego „Nerin“; — na dalszy rok czwarty.

6. Przywilej Willijama Crosskilla, budowniczego maszyn w Beverlei w Anglii, z dnia 29. Marca 1851, na ulepszenie walców skibowych; — na dalszy rok drugi i trzeci.

7. Przywilej Renkin'a i Sirtaine, kupców z Verviers w Belgii, z dnia 27. Kwietnia 1850, na ulepszenie maszyny, którą bawełna i wełna, lub jakikolwiek inny materyjał włóknisty, z wszelkich obcych niepotrzebnych substancyi bez dotychczasowego przebierania ręcznego czyszczone, i do dalszego wyrobienia przysposobione być mogą; — na dalszy rok trzeci.

8. Przywilej Samuela de Majo, fabrykanta zapałków w Wiedniu, z dnia 13. Kwietnia 1847, na ulepszenie w wyrabianiu zapałków; — na dalszy rok szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty.

auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2925—5.).

Baumgartner m. p.

399.

Erlaß des Handelsministeriums vom 30. April 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des A. M. Pollak in Wien vom 13. März 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Phosphorfeuerzeuge, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres.

2. Das dem Peter Liget verliehene und für die Provinz Böhmen von ihm an Albert Klein abgetretene Privilegium vom 29. Februar 1848, auf die Erfindung feuchte und salniterhältige Mauern auszutrocknen und von fernerm Eindringen der Feuchtigkeit zu bewahren, auf die Dauer des fünften Jahres.

3. Das Privilegium des Johann Klaudius Chabert de Hérault, Ingenieur in Triest vom 10. März 1850, auf die Erfindung einer Maschine, welche durch die Luft in Bewegung gesetzt werde, und zum Heben des Wassers und anderer Gegenstände aus den größten Tiefen dienlich sei, auf die Dauer des dritten Jahres.

4. Das Privilegium des Mathias Fletscher, Dampfmaschinenfabrikanten in Wien vom 10. März 1850, auf die Verbesserung durch eine neue Art Anwendung des Dampfes eine Ersparniß an Brennstoff und einen gleichförmigeren Gang der Dampfmaschine zu erzielen, auf die Dauer des dritten Jahres.

5. Das Privilegium des Adolph N., Parfumeur und Privilegiumsinhaber in Wien vom 13. Mai 1849, auf die Entdeckung eines vegetabilischen Haarfärbemittels „Merin“ genannt, auf die Dauer des vierten Jahres.

6. Das Privilegium des William Croftill, Maschinenbauer zu Beverlei in England, vom 29. März 1851, auf eine Verbesserung in der Konstruktion von Erdschollenwalzen, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres.

7. Das Privilegium des Kentin und Straine, Kaufleute aus Derviers in Belgien, vom 27. April 1850, auf Verbesserungen einer Maschine, womit die Baum- und Schafwolle, oder irgend ein anderer fasseriger Körper von allen fremdartigen nutzlosen Substanzen mit Ersparniß des bisherigen Handklaubens (Plüschens) gereinigt und zur weiteren Verarbeitung besser vorbereitet werde, auf die Dauer des dritten Jahres.

8. Das Privilegium des Samuel de Majo, Zündwaarenfabrikanten in Wien vom 13. April 1847, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Zündwaaren, auf die Dauer des sechsten, siebenten, achten, neunten und zehnten Jahres.

9. Przywilej Wilhelma Skalitzkiego, c. k. kapitana w 11. liniowym pułku piechoty Arcyksięcia Rajnera, z dnia 24. Marca 1846, na wynalazek pryzmatycznych liter, cyfer, symbolów i medalów, i wyrabiania tychże z każdego materiału; — na dalszy rok siódmy.

10. Przywilej Macieja Fletschera, fabrykanta maszyn parowych w Wiedniu, z dnia 29. Marca 1842, na ulepszenie kolistej maszyny parowej, na dniu 3. Stycznia 1842 uprzywilejowanój; — na dalszy rok jedynasty.

11. Przywilej Lucyjana Vidie w Paryżu, z dnia 30. Marca 1851, na ulepszenie przy środkach transportowych dla podróżnych, nazwanych „ostrzegaczami“ (Warner); — na dalszy rok drugi.

12. Przywilej Franciszka Ksawerego Kukli, byłego miejskiego aptekarza i fabrykanta wyrobów chemicznych w Wiedniu, z dnia 30. Marca 1851, na wynalazek, zapomocą którego przez zastosowanie kilku, częścią chemicznych, częścią fizykalnych sztucznych sposobów, papiery wartość mające naśladowanemi być nie mogą; — na dalszy rok drugi, nareszcie

13. Przywilej Dra. Ignacego Wildnera - Maithsteina, nadwornego i sądownego adwokata w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1851, na ulepszenie pieców do gotowania; — na dalszy rok drugi i trzeci.

Baumgartner m. p.

400.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 1. Maja 1852, którem parę przywilejów przedłuża się.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowaném, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej Karola Böhma, fabrykanta świec stearynowych we Lwowie, z dnia 8. Maja 1846, na wynalazek i ulepszenie nowego sposobu krystalizowania i prościejszój manipulacyi przy fabrykacyi świec stearynowych z tłuszczów zwierzęcych; — na dalsze lat trzy, to jest na rok siódmy, ósmy i dziewiąty, i

2. Przywilej Adolfa Schöllera, prywatyzującego w Bernie, z dnia 10. Kwietnia 1850, na wynalazek i ulepszenie aparatu, który watę z wełny z tkaniną lnianą, z bawełny lub wełny na jedną lub obie strony, bez przymieszania lepkiój substancyi, mocno w jedną materję zbija; na dalsze lat trzy, to jest trzeci, czwarty i piąty rok.

Baumgartner m. p.

9. Das Privilegium des Wilhelm Skalitzky, k. k. Hauptmanns im 11. L. J. N. E. H. Rainer vom 24. März 1846, auf die Erfindung prismatischer Buchstaben, Ziffern, Symbole und Medaillen, und der Erzeugung derselben aus jedem Materiale, auf die Dauer des siebenten Jahres.

10. Das Privilegium des Mathias Fletscher, Dampfmaschinen = Fabrikanten in Wien vom 29. März 1842, auf eine Verbesserung der unterm 3. Jänner 1842 privilegirten kreisförmigen Dampfmaschine, auf die Dauer des eilften Jahres.

11. Das Privilegium des Lucien Bidie in Paris vom 30. März 1851, auf eine Verbesserung an den Transportmitteln der Reisenden „Warner“ genannt, auf die Dauer des zweiten Jahres.

12. Das Privilegium des Franz Xaver Kukla, gewesenen bürgerlichen Apothekers und chemischen Produkten = Fabrikanten in Wien, vom 30. März 1851, auf eine Erfindung durch die Anwendung mehrerer theils chemischer, theils physikalischer Kunstleistungen die Unnachahmlichkeit von Werthpapieren zu erzielen, auf die Dauer des zweiten Jahres, und endlich

13. das Privilegium des Dr. Ignaz Wildner = Maithstein, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien vom 27. April 1851, auf eine Verbesserung der Kochöfen, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres.

Baumgartner m. p.

400.

Erlaß des Handelsministeriums vom 1. Mai 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Stearinkerzen = Fabrikanten in Lemberg, Karl Böhm, vom 8. Mai 1846, auf die Entdeckung und Verbesserung eines neuen Kristallisationsverfahrens und einer einfacheren Manipulation bei der Fabrikation der Stearinkerzen aus animalischen Fettstoffen, auf die weitere Dauer von drei Jahren, das ist des siebenten, achten und neunten Jahres, und

2. das Privilegium des Adolph Schöller, Privatier in Brünn, vom 10. April 1850, auf die Erfindung und Verbesserung eines Apparates, welcher Schafwollwatta mit einem Gewebe von Leinwand, Baum- oder Schafwolle auf einer oder beiden Seiten ohne Beimischung einer klebrigen Substanz fest zu einem Stoffe zusammen walke, auf die weitere Dauer von drei Jahren, das ist des dritten, vierten und fünften Jahres.

Baumgartner m. p.

401.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. Maja 1852, mocą którego Antoniemu Jurisowi przywilej, dnia 24. Marca 1847 nadany na ulepszenie pieców izdebnych, i sposobu opalania, przedłuża się na rok szósty.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej, Antoniemu Jurisowi, inspektorowi c. k. pomorskiej dyrekcji budowniczój, dnia 24. Marca 1847 nadany na ulepszenie pieców izdebnych, i sposobu opalania, na dalszy rok szósty przedłużyć.

Baumgartner m. p.

402.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu na dniu 13. Maja 1852 nadanych.

Przywilej, Markusowi Backowi, tkackiemu majstrowi z Prosnicy w Morawii, zamieszkałemu w Wiedniu (w mieście nr. 513), nadany na wynalazek i ulepszenie w fabrykacyi towarów lnianych, bawełnianych i wełnianych; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2926—H.).

Przywilej, Karolowi Königowi, chemikowi w Wiedniu (Braunhirschengrund nr. 49), nadany na ulepszenie aparatu, którym z węgla kamiennych wszelkiego rodzaju smołę, olej i żywicę lepszej jakości, w krótszym czasie, przy mniejszém paliwie, i to w sposób takowy produkować można, iż pracownicy od nader przykrych wyziewów uwolnić się mogą; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2928—H.).

Przywilej, Winiwarterowi i Gersheimowi, c. k. upoważnionym krajowym fabrykantom w Gumpoldskirchen, nadany na ulepszenie zamków przy strzelbach myśliwskich i celnych, zapomocą którego zamek sam podpałkę zakłada, przy spuszczeniu kurka strzał nie pada, nabój od zamknięcia więcej jest ubezpieczony, a rozpryskaniu się podpałki zapobiega się; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2945—H.).

Przywilej, Witowi Halbeis, właścicielowi domu gościnnego w Schwatzu w Tyrolu, nadany na wynalazek w przysposabianiu farbnika i garbnika z rośliny, która używana dotąd do garbarstwa i farbiarstwa sumak zastępuje; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2951—H.).

Przywilej, Maurycemu Danglowitzowi, czeladnikowi szmuklerskiemu w Pradze (nr. 1859—1), nadany na wynalazek nowego przyrządu do robienia guzików szmuklerskich, który trzy odwrotne ma cewy, a za którego pomocą jeden

401.

Erlaß des Handelsministeriums vom 8. Mai 1852,

womit das dem Anton Juris am 24. März 1847 verliehene Privilegium auf eine Verbesserung der Stubenöfen und Heizungen, auf das sechste Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Anton Juris, Inspektors der k. k. k. üstentändischen Baudirektion vom 24. März 1847, auf eine Verbesserung der Stubenöfen und Heizungen, auf die Dauer des sechsten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

402.

B e r z e i c h n i ß

**der von dem Ministerium des Handels am 13. Mai 1852
verliehenen ausschließenden Privilegien.**

Dem Markus Bock, Webermeister aus Prokowitz in Mähren, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 513), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Ketten-, Baumwoll- und Schafwollwaaren-Fabrikation; auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange-
sucht (Z. 2926—5.).

Dem Karl König, Chemiker in Wien (Braunhirschengrund Nr. 49), auf die Verbesserung eines Apparates, womit aus allen Gattungen Steinkohlen Theer, Del und Harz in besserer Qualität, als auch in kürzerer Zeit und mit weniger Brennmaterialie und in einer Weise erzeugt werden könne, daß die den Laboranten sonst äußerst lästigen Dämpfe beseitiget werden; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange-
sucht (Z. 2928—5.).

Dem Winiwarter und Gersheim, k. k. landesbefugten Fabrikanten zu Gumpoldskirchen, auf die Verbesserung der Schösser der Jagd- und Scheibengewehre, wobei das Schloß die Zünder selbst aufstecke, beim Selbstspannen des Hahnes der Schuß nicht losgehe, die Ladung gegen Rässe mehr gesichert sei, und das Spritzen der Zünder beseitiget werde; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange-
sucht (Zahl 2945—5.).

Dem Veit Halbeis, Gasthausbesitzer in Schwaz in Tirol, auf eine Entdeckung in der Bereitung eines Färbe- und Gärbestoffes aus einer Pflanze, welche den bisher zum Gärben und Färben verwendeten Summach ersetze; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange-
sucht (Z. 2951—5.).

Dem Moriz Dangelowig, Posamentirergesellen zu Prag (Nr. 1859—1), auf die Erfindung einer neuen Vorrichtung zur Erzeugung von Posamentirknöpfen, welche 3 Gegenläufe habe, und mittelst welcher von einem Handarbeiter in derselben Zeit fünf-

robotnik w tymże samym czasie pięć razy tyle guzików szmuklerskich, jak dotąd można było, wyrobić zdoła; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3024—H.).

Przywilej, Henrykowi Schmidtowi i spółnikowi, fabrykantom wyrobów galanteryjnych z perłowej macicy w Wiedniu (w mieście nr. 689 i 690), nadany na wynalazek pasków z masy do pociągania brzytw, nożów chirurgicznych i innych, które kilku środkami wyostrzającami napuszczone są; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3095—H.).

Przywilej, Franciszkowi Periniemu, budownikowi okrętów w Wenecyi (nr. 845), nadany na wynalazek łazienek pływających zapomocą dwu połączonych z sobą okrętów, w których połączonych, w kanałach środkowych i aż do ujść przystani płynąć można; — na rok jeden. Opis tego przywileju złożono w c. k. weneckim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3222—H.).

Przywilej, Józefowi Veniniemu, fabrykantowi szkła w Tionie w Tyrolu, na wynalazek mechanizmu, złożonego z dwu rur i generatorów, do wprowadzania gazu do pieca podczas topienia szkła, jakoteż i przyrządu, służącego do podnoszenia rury od gazu, aby móżdż do pieca dREW dokładać, i przeto ciągły i stosowny płomień utrzymywać; — na lat dziesięć. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi obawa, byle przy aparatach gazowych zachowano przepisane ostrożności (l. 3223—H.).

Przywilej, Franciszkowi Gilarduzziemu, pomocnikowi złotnickiemu w Wiedniu (Laimgrube nr. 77), nadany na wynalazek nowego zamku z sprężyną, do wyrobów złotniczych i jubilerskich; — na rok jeden. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austrijackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3249—H.).

Przywilej, Józefowi Tobijaszowi Goldbergerowi, chemikowi i fabrykantowi w Berlinie, na ręce Karola Schürera de Waldheim, miejskiego aptekarza w Wiedniu (w mieście nr. 9571), nadany na ulepszenie galvano-magnetycznego aparatu młotowego; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju nie zachodzi żadna obawa, byle tylko przy aparacie gazowym zastosowano przepisane ostrożności (l. 3250—H.).

Przywilej, Aloizemu Müllnerowi, miejskiemu złotnikowi i właścicielowi przywileju, i Jerzemu Offenheimerowi, złotnikowi w Wiedniu (Schottenfeld nr. 112), nadany na wynalazek nowój metody uskuteczniania sposobem korzystnym robót szarnirowanych bez zwor, z szlachetnych i nieszlachetnych kruszców; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3251—H.).

mal soviel Posamentenknöpfe, als dieß bisher möglich war, angefertigt werden können; auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3024—5.).

Dem Heinrich Schmidt und Kompagnon, Perlenmutter-Galanterie-Waaren-Fabrikanten in Wien (Stadt Nr. 689 und 690), auf die Erfindung von Massa-Streichriemen für Rasir-, chirurgische und andere Messer, welche mit mehreren Schärfungsmitteln imprägnirt seien; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3095—5.).

Dem Franz Perini, Schiffer in Venedig (Nr. 845), auf die Erfindung von schwimmenden Bädern mittelst zweier mit einander verbundenen Schiffe, womit man in den Lagunen, innern Kanälen und bis zu den Mündungen der Häfen fahren könne; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. venezianischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3222—5.).

Dem Joseph Benini, Glasfabrikanten in Tione in Tirol, auf die Erfindung eines Mechanismus, zusammengesetzt aus zwei Röhren und Generatoren zur Einführung des Gases in den Ofen während des Glas schmelzens und einer Vorrichtung, die dazu diene, das Gasrohr zu heben, um in den Ofen Holz einzulegen, und dadurch eine konstante und angemessene Flamme zu erzeugen; — auf zehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht. In öffentlichen Sicherheitsrück sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß bei dem Gasapparate die vorschriftmäßigen Vor sichten angewendet werden (Z. 3223—5.).

Dem Franz Gilarduzzi, Goldarbeitergehilfen in Wien (Laimgrube Nr. 77), auf die Erfindung eines neuen Federschlosses für Gold- und Juwelengegenstände; — auf Ein Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3249—5.).

Dem Joseph Tobias Goldberger, Chemiker und Fabrikanten in Berlin, durch Carl Schürer von Waldheim, bürgerlichen Apotheker in Wien (Stadt Nr. 9571), auf die Verbesserung eines galvano-magnetischen Hammer-Apparates; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht. In öffentlichen Sicherheitsrück sichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß bei dem Gasapparate die vorschriftmäßigen Vor sichten angewendet werden (Z. 3250—5.).

Dem Alois Müller, bürgerlichen Goldarbeiter und Privilegiumsinhaber, und Georg Offenhelmer, Goldarbeiter in Wien (Schottenfeld Nr. 112), auf die Erfindung einer neuen Methode, Charnerarbeiten ohne Fugen in edlen und unedlen Metallen auf vortheilhafte Weise zu verfertigen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3251—5.).

403.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. Maja 1852, dotyczące dobrowolnego, złożenia przywileju, Józefowi Wetterneckowi na dniu 24. Listopada 1849 nadanego na wynalazek utrzymania w równowadze słupów płynu każdego gatunku.

Józef Wetterneck, inżynier w fabryce maszyn przy Taborze, złożył dobrowolnie przywilej, sobie na dniu 24. Listopada 1849 nadany na wynalazek utrzymania w równowadze słupów wszelkiego płynu, bez osiągnięcia po drugiej stronie niedogodnej takiejże wysokości. Opis tego przywileju złożono w c. k. politechnicznym instytutcie, gdzie go każdy przejrzeć może.

Baumgartner m. p.

404.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 25. Maja 1852, którym przeniesienie przywileju, Karolowi Fischhofowi na dniu 29. Czerwca 1851 nadanego, na osobę Zygmunta Weissa ogłoszono.

Karol Fischhof, kupiec w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 687), własność przywileju, sobie dnia 24. Czerwca 1851 nadanego na ulepszenie zapomocą nowego przyrządu tkania i wyrabiania wszystkich gatunków wełny i bawełny, przeczo też materyje zyskują znacznie na piękności, odstąpił mocą cesyi z dnia 18. Kwietnia 1852 na osobę Zygmunta Weissa, prywatyzującego w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 13).

Baumgartner m. p.

405.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 25. Maja 1852, którym przywilej, Karolowi Dietzlerowi dnia 6. Lutego 1844 nadany, a cesyją z dnia 13. Października 1851 na Antoniego Ertl i tegoż małżonkę Ludmiłę ustąpiony, na dalszy rok dziewiąty przedłuża się.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowaném, przywilej, dnia 6. Lutego 1844 Karolowi Dietzlerowi pierwotnie nadany, a cesyją z dnia 13. Października 1851 na własność Antoniego Ertla, dentysty, i tegoż małżonki Ludmiły Ertlowej ustąpiony, opiewający na wynalazek i ulepszenie maszyny uniwersalnej do rubrykowania i rastrowania, „pan-grammepigraf“ nazwanej, przedłużyć na dalszy rok dziewiąty.

Baumgartner m. p.

403.

Erlaß des Handelsministeriums vom 15. Mai 1852,

betreffend die freiwillige Zurücklegung des dem Joseph Wetterneck am 24. November 1849 ertheilten Privilegiums, auf eine Erfindung, jede Gattung von Flüssigkeitssäulen im Gleichgewichte zu erhalten.

Joseph Wetterneck, Ingenieur in der Maschinenfabrik am Labor, hat das ihm am 24. November 1849 ertheilte Privilegium auf eine Erfindung, jede Gattung von Flüssigkeitssäulen, ohne auf der anderen Seite eine unbequeme Gegenhöhe zu erreichen, im Gleichgewichte zu erhalten, freiwillig zurückgelegt. Die dießfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. politechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

404.

Erlaß des Handelsministeriums vom 25. Mai 1852,

wodurch die Uebertragung des dem Karl Fischhof am 24. Juni 1851 verliehenen Privilegiums an Sigmund Weiß kundgemacht wird.

Karl Fischhof, Handelsmann in Wien (Leopoldstadt Nr. 687), hat das Eigenthum seines Privilegiums vom 24. Juni 1851 auf die Verbesserung, mittelst einer neuen Vorrichtung alle Gattungen Schaf- und Baumwolle zu weben und zu erzeugen wodurch diese Stoffe an Schönheit bedeutend gewinnen, laut Abtretungsurkunde vom 18. April 1852 an Sigmund Weiß, Privatter in Wien (Leopoldstadt Nr. 13), abgetreten.

Baumgartner m. p.

405.

Erlaß des Handelsministeriums vom 25. Mai 1852,

womit das dem Karl Dießler am 6. Februar 1844 verliehene und laut Besßion vom 13. October 1851 an Anton Ertl und dessen Ehegattin Ludmilla abgetretene Privilegium, auf die Dauer des neunten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Karl Dießler verliehene und mittelst Besßion vom 13. October 1851 in das Eigenthum des Anton Ertl, Zahnarztes und dessen Ehegattin Ludmilla Ertl übergegangene Privilegium vom 6. Februar 1844 auf die Erfindung und Verbesserung einer Universal = Rubrizir- und Rastrir-Maschine, Pan-Grammepigraf genannt, auf die Dauer des neunten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych na dniu 29. Maja 1852 nadanych.

Przywilej, braciom Edwardowi i Józefowi Legatom w Tryjeście, nadany na ulepszenie w wyrabianiu świec z kwasu stearynowego, przezco ubytek łożu najmniej o 4% jest mniejszy, sposób obchodzenia się z łożem mniejszy niż zwykle nakład sprawia, wydzielone oleje w czystszej, niż po innych fabrykach, są stanie, obfitszy, niż w większej części fabryk, wydatek najczystszej kwasu stearynowego i margarynowego się okazuje, a nakoniec to się skutecznia, iż knoty są największej czystości i bezpiecznie się wypalają; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3280—H.).

Przywilej, Karolowi Adlerowi, upoważnionemu fabrykantowi do produkowania drzewno-żelaznego kwasu żelaza w Wiedniu (Gumpendorf nr. 167), nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu produkowania przy fabrykacji drzewno-żelaznego kwasu, jako wyrobu pobocznego, do oświetlania bardzo korzystnie użyć się dającego, gazu drzewnego; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3427—H.).

Przywilej, Michałowi Schmidowi w Wiedniu (Laingrube Kothgasse nr. 5), nadany na wynalazek nośnych, kształtnie uformowanych glinianych ognisk do gotowania i do maszynek do kawy, przyczém wiele oszczędza się paliwa przy użyciu jakiegokolwiek znaniej palnej substancji, usuwa się wszelki pył z węgla, a dym uprowadza; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3428—H.).

Przywilej, Rudolfowi Schiffkornowi, żerantowi fabrycznemu c. k. warsztatu telegrafów w Wiedniu (Wieden nr. 321), nadany na ulepszenie przy żelaznych ostrych dźwigniach mostowych (girders) i łukach, przez ułożenie systemów, mających skuteczną siłę do dźwigania w krzyżowym nastrojeniu i krzyżowym wiązaniu; — na lat dwa. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3429—H.).

Przywilej, Markowi Antoniemu Brescianiemu w Castiglione delle stiviere w Lombardji, nadany na wynalazek maszyny do ratowania przy rozbiciach okrętów, z której jedna część i przy kąpielu dla zabawy użyta być może; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3490—H.).

406.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 29. Mai 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Den Gebrüdern Eduard und Georg Legat, in Triest, auf die Verbesserung in der Erzeugung von Kerzen aus Stearinsäure, wodurch der Talgverlust um wenigstens 4% kleiner sei, die Behandlungsweise des Talgs geringere, als die üblichen Spesen verursache, die abgeschiedenen Oele reiner, als die der übrigen Fabriken sich darstellen, eine reichere Ausbeute an der reinsten Stearinsäure und Margarinsäure, als in den meisten Fabriken sich ergebe, und endlich die höchste Reinheit und sichere Verbrennlichkeit der Dochte bewerkstelligt werde; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 3280—5.).

Dem Karl Adler, befugten Fabrikanten zur Erzeugung von Holzseifensäure in Wien (Gumpendorf Nr. 167), auf eine Erfindung und Verbesserung des Verfahrens, um bei der Erzeugung der Holzseifensäure als Nebenproduct ein zur Beleuchtung vortheilhaft verwendbares Holzgas zu gewinnen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 3427—5.).

Dem Michael Schmid, in Wien (Laimgrube Rothgasse Nr. 5), auf die Erfindung von tragbaren gefällig geformten irdenen Koch- und Kaffeemaschinenherden, wobei eine große Ersparung an Brennmaterial mit Verwendung jedes bekannten Brennstoffes, Befestigung jedes Kohlenstaubes und Ableitung des Rauches erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3428—5.).

Dem Rudolph Schiffhorn, Werkführer der k. k. Telegraphen-Werkstätte in Wien (Wieden Nr. 321), auf eine Verbesserung an den eisernen rigiden Brückenträgern (Girders) und Bögen mit Herstellung effektiv tragfähiger Systeme durch Kreuzspannung und Kreuzverstrebung; — auf zwei Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3429—5.).

Dem Marc Antonio Bresciani, zu Castiglione delle stiviere in der Lombardie, auf die Erfindung einer Rettungsmaschine bei Schiffbrüchen, von welcher ein Theil auch beim Gebrauche eines Bergnütungsabades benützt werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 3490—5.).

Przywilej, Ignacemu Fabremu, fabrykantowi instrumentów chirurgicznych w Brescyi, w Lombardyi, nadany na wynalazek maszyny do taniego transportowania przedmiotów; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3491—H.).

Przywilej, Franciszkowi Horskiemu, dyrektorowi szkoły rolniczej w Libiegitz-Rabin, radzcy gospodarczemu i kawalerowi c. k. orderu Franciszka-Józefa, w Czechach (Libiegitz), nadany na wynalazek i ulepszenie dwóch maszyn, jednej zwanój maszyną do ogartywania roślin, drugiej okopywaczem (marqueur), któremi przy wszelkich okopowych roślinach, osobliwie gatunkach rzepy nać albo pod skibą, albo na powierzchni skiby, albo w wyniosłych kupkach rządskami obrobić można, i któremi także podczas wegetacyi wszelkie roboty przy uprawie (jeżdżąc konno pomiędzy dwoma rzędami roślin) uskutecznić można; — na lat sześć. Opis tego przywileju złożono w c. k. czeskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3457—H.).

Przywilej, Fryderykowi Hösslemu, kupcowi i prządkowi bawełny w St. Bartolomeo, prowincyi Brescyi w Lombardyi, nadany na wynalazek maszyny do polerowania cegieł, z palonój ziemi wyrabianych, do brukowania i innych celów, po uprzedniem ukształtowaniu takowych zapomocą osobnych dwóch innych maszyn w formę paralelopipedyczną; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3558—H.).

Przywilej, Jérzemu Spencerowi, inżynijerowi w Londynie, na ręce Dra. Franciszka Wertfeina, w Wiedniu (Alservorstadt nr. 200), nadany na ulepszenia w konstrukcyi poduszek i sprężyn przy powozach, wagonach i wozach pakowych na kolejach żelaznych, za użyciem wulkanizowanój gumielastyki (kauuczuka) lub innych stosownych elastycznych substancyj; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3579—H.).

Przywilej, Wacławowi Müllerowi, miejskiemu blacharzowi w Platten w Czechach, nadany na wynalazek w wyrabianiu talerzy stołowych, tudzież na mięsiwo, konfekty i t. d. z czarnej blachy żelaznej; — na lat pięć. Opis tego przywileju złożono w c. k. czeskiem Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3635—H.).

Baumgartner m. p.

Dem Ignaz Fabri, chirurgischen Instrumentenmacher in Brescia in der Lombar-
die, auf die Erfindung einer Maschine zum wohlfeilen Transport von Gegenstän-
den; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (B. 3491—5.).

Dem Franz Horski, Direktor der Ackerbauschule zu Libiegis • Rabín, Wirthschafts-
rath und Ritter des k. k. Franz - Josephs - Ordens, in Böhmen (Libiegis), auf die
Erfindung und Verbesserung zweier Maschinen, Drillsaatenmaschine und Erbkammformen
(Marqueur) genannt, durch welche bei allen Hackfrüchten, besonders bei Rüben, die Drill-
saat entweder unter oder auf der Oberfläche der Ackerkrummen, oder auch erhaben über
dieselbe in Rämmen bestellt werde, und welche zugleich auch während der Vegetation
alle Kulturarbeiten (reitend über zwei Saatreihen) bewerkstelligen; — auf sechs Jahre.
Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei
zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (B. 3457—5.).

Dem Friedrich Hößly, Handelsmanne und Baumwollspinner in St. Bartolomeo,
Provinz Brescia in der Lombar die, auf die Erfindung einer Maschine, um die aus ge-
brannter Erde zur Pflasterung oder anderen Zwecken hergestellten Backsteine zu poliren,
nachdem sie mittelst zweier anderen separaten Maschinen in eine paralleloepipedische
Form gebracht worden; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht
(B. 3558—5.).

Dem Georg Spencer, Ingenieur in London, durch Dr. Franz Wertfein, in Wien
(Alservorstadt Nr. 200), auf Verbesserungen bei der Konstruktion von Rissen und Zug-
federn für die Wagen, Waggons und Güterwägen bei Eisenbahnen, mittelst An-
wendung vulkanisirten Gummielastikums (Kautschuk) oder anderer passender elastischer
Stoffe; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (B. 3579 — 5.).

Dem Wenzel Müller, bürgerlichen Spenglermeister in Platten in Böhmen, auf
die Erfindung der Erzeugung von Speisen-, Fleisch-, Konfekt - Teller u. s. w. aus
schwarzem Eisenblech; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befin-
det sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewah-
rung (B. 3635—5.).

Baumgartner m. p.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 3. Czerwca 1852, którym przywilej, J. N. Wägerowi dnia 23. Lutego 1851 nadany, a cesyją z dnia 30. Grudnia 1851 Pawłowi Löwemu ustąpiony, na dalszy rok drugi przedłuża się.

Ministerstwo handlu uznało się spowodowaném, przywilej J. N. Wägerowi dnia 23. Lutego 1851 pierwotnie nadany, a cesyją z dnia 30. Grudnia 1851 Pawłowi Löwemu, fabrykantowi likijerów i rosolisów w Wiedniu, na własność odstąpiony, opiewający na wynalazek nowój przyjemnie pachnącej wody, nazwanej „cesarską wodą berneńską“, przedłużyć na dalszy rok drugi.

Baumgartner m. p.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowli publicznych na dniu 8. Czerwca 1852 nadanych.

Przywilej, Fryderykowi Skraince, zawiadowcy przedsiębiorstwa browarnego w Brunn am Gebirge, nadany na wynalazek nowego rodzaju chłodnika piwnego, przez co mniejszą przestrzeń, zmniejszenie tarcia przy przeciekaniu, większą przeto prędkość, skuteczniejszy pożytek przy mniejszym na zbudowanie zakładzie osiągnąć można; — na rok jeden. Opis przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3667—H.).

Przywilej, Karolowi Ludwikowi Müllerowi, właścicielowi fabryki w Wiedniu (w mieście nr. 885), nadany na wynalazek roślinnych olejów, które, używane w kroplistym swoim stanie do smarowania maszyn, własność 15—20% dłużej utrzymującego się namaszczenia nadawają, przezco maszynowy i fabryczny olej w rozmaitych stopniowaniach wyrabiać można, a produkowany olej tłuszcniejszy do fabryk wyrobów z przędzy i wełny, do tureckich farbiarni na czerwono i t. p. dla bardzo szybkiego zmydlenia się z odrobiną ługu istotną przynosi korzyść, produkowany zaś jako rozmaite gęstsze smarowidła do wozów i maszyn z pożytkiem użyć się da; nadto te olejne tłuszcze w takim stanie zrobione być mogą, iż oddaleni właściciele fabryk tylko małe ich ilości sprowadzić potrzebują, ażeby u siebie na miejscu ulepszyć swe oleje fabryczne; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3668—H.).

407.

Erlaß des Handelsministeriums vom 3. Juni 1852,

womit das dem J. N. Waegner am 23. Februar 1851 verliehene und laut Beschl. vom 30. Dezember 1851 an Paul Löwe übertragene Privilegium auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem J. N. Waegner ursprünglich verliehene und laut Beschl. vom 30. December 1851 in das Eigenthum des Paul Löwe, Liqueur- und Rosoglio-Erzeugers in Wien, übertragene Privilegium vom 23. Februar 1851 auf die Erfindung eines neuen angenehmen Nuchwassers „Brünner Kaiserwasser“ genannt, auf die Dauer des zweiten Jahres zu verlängern besunden.

Baumgartner m. p.

408.

B e r z e i c h n i ß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 8. Juni 1852 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Friedrich Strainka, Verwalter der Bräuhausunternehmung zu Brunn am Gebirge, auf die Erfindung einer neuen Gattung Bier-Kühlapparates, wodurch geringerer Raum, Verminderung der Reibung beim Durchfließen, daher eine größere Geschwindigkeit, ein größerer Nugeffekt und geringere Herstellungskosten erzielt werden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3667—H.).

Dem Karl Ludwig Müller, Fabriksbesitzer in Wien (Stadt Nr. 885), auf die Erfindung der vegetabilischen Oele, welche zum Schmieren der Maschinen im tropfbaren Zustande verwendet werden, die Eigenschaft eines 15—20% länger anhaltenden salbenartigen Befettens verleihen, wodurch Maschinen- und Fabriksöl nach verschiedenen Abstufungen sich herstellen lasse, das fetter gemachte Del für Kammgarn- und Schafwollmanufakturen, für türkische Rothfärberlein und dergleichen, wegen sehr schneller Verfehlung mit wenig Lauge von wesentlichem Vortheile, sowie bei der Erzeugung von verschiedenen festeren Schmierern für Wagen und Maschinen mit Nutzen verwendbar sei; auch könne die Darstellung dieses fetten Delstoffes so eingerichtet werden, daß entfernte Fabriksbesitzer nur geringe Quantitäten zu beziehen brauchen, um an Ort und Stelle ihre Fabriksöle selbst zu verbessern; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angefordert (Z. 3668—H.).

Przywilej, Teodorowi Ottonowi Gerhardowi Wolfowi, nauczycielowi w Berlinie, na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego stowarzyszenia przemysłowego w Wiedniu, na wynalazek nowego wirującego narządu do krajaniania szmat, do rżnięcia blachy, papieru, sieczki i t. p., która zawsze ostro rzezając, trzy i cztery razy tyle zdziała, co dotychczasowe maszyny tego rodzaju; — na rok jeden. Ten wynalazek otrzymał w Prusiech sześćletni patent, skuteczny od dnia 1. Września 1851. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackim Namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3669—H.).

Przywilej, Karolowi Reisserowi, chemikowi i aptekarzowi w Tyrnawie w Węgrzech, na ręce Dra. Leopolda Skardy, nadwornego i sądowego adwokata w Wiedniu (w mieście nr. 768), nadany na ulepszenie aparatu, przezczo z kamuszków siarczanych tak zwany angielski kwas siarkowy daleko korzystniej niż dotąd wyrabiać można; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3670—H.).

Przywilej, Karolowi Kaufmannowi, fabrykantowi lamp i towarów blaszanych w Wiedniu (Neubau nr. 259), nadany na wynalazek i ulepszenie w konstrukcyi lamp z karselami i moderatorami, przyczém przy podciągnięciu lampy olej bez użycia regulatora, jedynie moderatorem do góry się podnosi, zatkanie całkowicie usunięte, i korzyść bardzo łatwego rozebrania, jako nakoniec palenie się mocniejszém światłem przez godzin czternaście osiąga się; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3671—H.).

Przywilej, Teodorowi Offermannowi, farbiarzowi w fabryce sukna cienkiego Jana Henryka Offermanna w Bernie, nadany na wynalazek maszyny, zapomocą której potrzebne przed wyrobieniem wełny wyciągnięcie tłustości z takowej w kadzi alkalicznój, jako i po wydobyciu takowej z téj kadzi daleko stosowniej niż dotąd odbywa się; — na lat dwa. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3672—H.).

Przywilej, Dominikowi Staffuttemu, mechanikowi w Wiedniu (Wieden nr. 375), nadany na ulepszenie 1) przy wynalezionój przez niegoż w roku 1835 maszynie do wiercenia kamieni, i 2) w składaniu wierconych nią rur kamiennych i t. p., i kitowaniu takowych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3830—H.).

Przywilej, Dominikowi Staffuttemu, mechanikowi w Wiedniu (Wieden nr. 375), nadany na ulepszenie w zastosowaniu wierconych rur kamiennych na kominy, wodociągi, żłoby przewetowe, rynny u dachów, i trąby rynniane u dachów; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3745—H.).

Przywilej, Dominikowi Staffuttemu, mechanikowi w Wiedniu (Wieden nr. 375), nadany na ulepszenie w zastosowaniu bardzo taniój i trwałej glazury

Dem Theodor Otto, Gerhard Wolf, Lehrer in Berlin, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbevereines in Wien, auf die Erfindung eines neuen rotirenden Schneidewerkes zum Zerschneiden von Hädern, zum Blech-, Papier- und Häckelschneiden u. s. w., wobei stets ein scharfer Schnitt erzielt, und das Drei- und Vierfache gegen die bisherigen derartigen Maschinen geleistet werde; — auf Ein Jahr. In Preußen ist diese Erfindung seit 1. September 1851 auf sechs Jahre patentirt. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Federmanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3669—5.).

Dem Karl Reiser, Chemiker und Apotheker in Tyrnau in Ungarn, durch Dr. Leopold Starba, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien (Stadt Nr. 768), auf die Verbesserung eines Apparates, wodurch aus Schwefelkies die sogenannte englische Schwefelsäure weit vortheilhafter, als bisher, erzeugt werden könne; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3670—5.).

Dem Karl Kaufmann, Lampen- und Blechwaarenfabrikanten in Wien (Neubau Nr. 259), auf die Erfindung und Verbesserung in der Konstruktion der Carfels- und Moderator-Lampen, wobei durch das Aufziehen der Lampe das Del ohne Anwendung eines Regulators einfach durch den Moderator in die Höhe getrieben, die Verstopfung gänzlich beseitigt und der Vorthheil einer sehr leichten Zerlegung, sowie endlich die Brenn- dauer des intensiven Lichtes von vierzehn Stunden erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3671—5.).

Dem Theodor Dffermann, Färber in der Feintuchfabrik des Johann Heinrich Dffermann in Brünn, auf die Erfindung einer Maschine, wodurch das vor dem Verarbeiten der Wolle nöthige Entfetten derselben im alkalischen Bade, sowie bei ihrem Austritte aus dem Alkali-Bade zweckmäßiger als bisher verrichtet werde; — auf zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3672—5.).

Dem Domenico Staffutti, Mechaniker in Wien (Wieden Nr. 375), auf die Verbesserung 1. an der von ihm im Jahre 1835 erfundenen Steinbohrmaschine, und 2. in der Zusammensetzung der mittelst derselben gebohrten Steinröhren u. s. w. und deren Rittung; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3830—5.).

Dem Domenico Staffutti, Mechaniker in Wien (Wieden Nr. 375), auf eine Verbesserung in der Anwendung gebohrter Steinröhren zu Rauchfängen, Wasserleitungs- röhren, Retradenschleuchen, Dachrinnen und Dachrinnenröhren; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3745—5.).

Dem Domenico Staffutti, Mechaniker in Wien (Wieden Nr. 375), auf eine Verbesserung in der Anwendung einer äußerst billigen und dauerhaften Glasur an den

do rur i płyt kamiennych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3829—H.).

Baumgartner m. p.

409.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłowości i budowl publicznych na dniu 14. Czerwca 1852 nadanych.

Przywilej, Andrzejowi Niemeyerowi, egzaminowanemu chemikowi i ekonomowi w Wiedniu (Schaumburgergrund nr. 20), nadany na wynalazek i poprawę w mydle, „mydłem przemysłu wiedeńskiego“ nazwaném, które robione z oleju rzepakowego, tłuszczu zwierzęcego i natronu i t. d. we wszystkich farbarniach materyj jedwabnych, praczkarniach wełny i innych produktów, nader korzystnie użyte być może, służąc razem do wywabiania wszelkich plam z materyj jedwabnych, lnianych, wełnianych, bawełnianych i innych, jakąbądź nazwę mających, bądź że te plamy pochodzą z wosku, pokostu, smarowidła wozowego, bądź z innego jakiego tłuszczu; — na lat pięć. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, i wolny jest każdemu do przejrzania (l. 3770—H.).

Przywilej, Elżbiecie Winkler w Wiedniu (St. Ulrych nr. 56), nadany na wynalezienie pomady, zwanój „wzmacniającą pomadą amerykańską“, która nie tylko skórę umacnia, rośnienie włosów w prędkim czasie wzmaga, osiwieniu tychże zapobiega, ale i tę własność posiada, że włosom kolor ciemny lśniący, i miękkość nadaje; — na rok jeden. Opis tego wynalazku złożono w c. k. niższo-austryjackiém Namiestnictwie, i wolny jest każdemu do przejrzania (l. 3826—H.).

Przywilej, Janowi Bauerowi, murarzowi i właścicielowi domu w Wiedniu (Gumpendorf nr. 155), nadany na poprawę w robieniu masy do osuszania murów wilgotnych saletrą osiłekłych, ze stosowniejszych i tańszych materyjałów, którato masa użytą być może do robienia basenów i cystern, jakoteż do wszystkich robót, do których dotąd tylko asfaltu używano, jakoteż do trotoarów, bruków, tarasów, dachów i t. d.; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3827—H.).

Przywilej, Maurycemu Unterwalderowi, mieszczaninowi i właścicielowi fabryki w Wiedniu (Landstrasse nr. 615), nadany na wynalazek robienia asfaltu z gutta-perchą, szczególniej przydatnego do wszystkich celów technicznych; —

Steinröhren und Steinplatten; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange-
sucht (Z. 3829—5.).

Baumgartner m. p.

409.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche
Bauten am 14. Juni 1852 verliehenen ausschließenden
Privilegien.

Dem Andreas Niemeyer, geprüften Chemiker und Dekonomen in Wien (Schaum-
burgergrund Nr. 20), auf die Erfindung und Verbesserung einer Seife „Wiener In-
dustrie-Seife“ genannt, welche aus Rübsöl, animalischem Fette und Natron u. s. w.
bereitet, in allen Seidenfärbereien, Woll- und anderweitigen Waschanstalten mit beson-
derem Nutzen verwendet werden könne, und zur Herausbringung aller Gattungen Flecken
in Seiden, Leinen-, Schaf- oder Baumwolle und sonstigen wie immer Namen haben-
den Stoffen diene, gleichviel ob die Flecke von Wachs, Firniß, Wagenschmiere, oder von
was immer für einem Fettstoffe herrühren; — auf fünf Jahre. Die offene Privile-
giumsbefreiung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jederm-
manns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3770—5.).

Der Elisabeth Winkler, in Wien (St. Ulrich Nr. 56), auf die Erfindung einer
Pomade „amerikanische Kraftpomade“ genannt, welche nicht nur den Haarboden stärke,
den Wachsthum der Haare in kurzer Zeit befördere, ihr Ergrauen verhindere, sondern
auch die Eigenschaft besitze, den Haaren eine dunkle, glänzende Farbe und Weichheit zu
geben; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbefreiung befindet sich bei der
k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Zahl
3826—5.).

Dem Johann Bauer, Maurer und Hausinhaber in Wien (Gumpendorf Nr. 155),
auf die Verbesserung in der Zubereitung der Masse zur Trockenlegung feuchter salniter-
hältiger Mauern aus geeigneteren und billigeren Materialien, welche Masse auch zur
Herstellung von Bassins und Wasserbehältern, sowie auch zu allen jenen Arbeiten ver-
wendet werden könne, welche bisher nur mit Asphalt gemacht wurden, als: Trottoiren,
Pflasterungen, Terrassen, Dächern u. s. w.; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung
wurde angefordert (Z. 3827—5.).

Dem Moriz Unterwalder, Bürger und Fabrikzinhaber in Wien (Landstrasse Nr.
615), auf die Erfindung, einen zu allen technischen Zwecken vorzüglich geeigneten As-
phalt mit Gutta-Percha zu bereiten und anzuwenden; — auf zwei Jahre. Die offene

na lat dwa. Opis wynalazku zachowany jest w c. k. niższo-austrijackim Namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć można (3828—H.).

Przywilej, Fryderykowi Pagetowi w Wiedniu (Wieden nr. 154), nadany na poprawę w budowaniu kolei żelaznej, użyciem ruchomych szyn kolankowych przy wyboczeniu, za pomocą którego przez tworzenie się nieprzerwanej linii, jazda staje się o wiele bezpieczniejsza; — na rok jeden. Opis tej poprawy znajduje się w c. k. niższo-austrijackim Namiestnictwie, każdemu wolny do przejrzania (nr. 3831—H.).

Przywilej, Antoniemu Fausekowi, byłemu justycyaryjuszowi w Nowobieżowie w Czechach, nadany na wynalazek i poprawę w tworzeniu, czyli robieniu materiałów budowlanych, n. p. cegły, przez sztuczne wydrążenie wewnętrznych, i połączenie z innymi ziemi przewodnikami ciepła, przez co stają się lżejszymi i ciepło mniej przewodzącymi; — na rok jeden. Opis tego wynalazku jest dla każdego w c. k. czeskim Namiestnictwie wolny do przejrzania (l. 3902—H.).

Przywilej, Wacławowi Matanellemu, miejskiemu garncarzowi w Neuhausie w Czechach, nadany na odkrycie w wyrabianiu płyt z gliny garncarskiej, do pokrywania domów i wież, które daleko są tańsze i trwałe od używanych dotąd dachówek, szyfrówek i płyt blaszanych; — na lat pięć. Opis przywileju jest w c. k. czeskim Namiestnictwie każdemu wolny do przejrzania (l. 3903—H.).

Przywilej, Karolowi Soldiniemu, maszyniście w Como, nadany na wynalazek młyna o dwóch kamieniach, które porusza koło hydrauliczne, złożone z żelaznego walcowego bębna, potrzebnymi skrzydłami opatrzone; — na lat pięć. Opis tego wynalazku znajduje się w c. k. medyolańskim Namiestnictwie, każdemu wolny do przejrzania (3905—H.).

Baumgartner m. p.

410.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. Czerwca 1852, którym przedłuża się kilkanaście przywilejów.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanym, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej Ludwika Mertensa, upoważnionego fabrykanta pilśnianych i jedwabnych kapeluszy w Wiedniu, z dnia 10. Kwietnia 1850, na ulepszenie w wyrabianiu wszelkich gatunków męskich i damskich pilśnianych i jedwabno-

Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3828—H.).

Dem Friedrich Paget in Wien (Wieden Nr. 154), auf eine Verbesserung im Baue von Eisenbahnen mittelst Anwendung beweglicher Knieschienen bei dem Ausweichen, wobei durch die hiedurch hervorgebrachte ununterbrochene Linie ein viel sichereres Fahren erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3831—H.).

Dem Anton Fausel, gewesenen Justiziar in Neubidschow in Böhmen, auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung oder Herstellung von Baumaterialien, z. B. Ziegel, durch künstliche Höhlung derselben im Innern und Verbindung mit anderen schlechten Wärmeleitern, wodurch sie leichter und weniger wärmeleitend werden; — auf Ein Jahr. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3902—H.).

Dem Wenzel Matanelli, bürgerlichen Töpfermeister in Neuhaus in Böhmen, auf eine Entdeckung in der Erzeugung von Platten aus Töpferthon zur Eindeckung der Häuser und Thürme, welche bedeutend billiger und dauerhafter seien, als die bisher üblichen Dachziegel, Thonschiefer und Blechplatten; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3903—H.).

Dem Karl Soldini, Maschinist in Como, auf die Erfindung einer Mühle mit 2 Steinen, welche mittelst eines hydraulischen Rades, das aus einer eisernen zylindrischen Trommel mit den nöthigen Radarmen versehen, konstruirt sei, bewegt werden; — auf fünf Jahre. Die offene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei in Mailand zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3905—H.).

Baumgartner m. p.

410.

Erlaß des Handelsministeriums vom 15. Juni 1852,
womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Ludwig Mertens, befugten Filz- und Seidenhut-Fabrikanten in Wien, vom 10. April 1850, auf eine Verbesserung in der Erzeugung aller Gattungen Männer- und Frauen-Filz- und Seidenfilz-Hüte, Filzschuhe, Sohlen und

piłśnianych kapeluszy, piłśnianych trzewików, podszew i dywanów, tudzież wszystkich innych przedmiotów z pilśni szczególniejszej tęgości; — na dalszy rok trzeci.

2. Przywilej Leopolda Alexandra Griffa, magistra chirurgii, okulistyki i dentystyki w Wiedniu z dnia 30. Kwietnia 1849, na wynalazek proszku do zębów, zwanego „proszkiem zachowującym zęby“; — na dalszy rok czwarty.

3. Przywilej Aloizego Müllnera, miejskiego złotnika i jubilera w Wiedniu, z dnia 16. Kwietnia 1848, na wynalazek wyrabiania szarnierów, czyli rurek bez fug i bez lutowania; — na dalszy rok piąty i szósty.

4. Przywilej Ludwika Mayera, kupca w Paryżu, z dnia 29. Marca 1847, na wynalazek środka upiększającego włosy na głowie „Cosmetique Kephalia“ nazwanego; — na dalszy rok szósty.

5. Przywilej Antoniego Schmida, miejskiego kotlarza w Wiedniu, i Leopolda Wimmera, miejskiego piekarza w Wiedniu, z dnia 13. Kwietnia 1847, na wynalazek żelaznego pieca piekarskiego; — na dalszy rok szósty.

6. Przywilej Seweryna Zawisicsa, doktora medycyny i chirurgii w Wiedniu, z dnia 12. Kwietnia 1847, na wynalazek i ulepszenie nośnego aparatu do kąpania się i pocenia; — na dalszy rok szósty.

7. Przywilej Jana Andrassego, magistra farmacyi, handlującego pachnidłami w Wiedniu, i Edwarda Kaudelki, aptekarza w Fünfhausie pod Wiedniem, z dnia 12. Kwietnia 1847, na wynalazek składającej się z roślinnych substancyj, olejno-balsamicznej wody do włosów; — na dalszy rok szósty.

8. Przywilej G. Sigla, właściciela fabryki maszyn, z dnia 31. Sierpnia 1851, na ulepszenie prasy, przy której ciśnienie skutecznie się zapomocą płyt i walców, a która szczególnie do fabrykacji cukru z buraków i oleju użyć się daje; — na dalszy rok drugi i trzeci.

9. Przywilej Józefowi Stefskiemu, pod dniem 18. Kwietnia 1845 pierwotnie nadany, a cesyją z dnia 1. Marca 1846 na własność Józefa Steinera przelany, opiewający na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu kołder, derh na konie i innych przedmiotów z wełny, bawełny, jedwabiu, a w ogóle z wszystkich do roboty warsztatowej sposobnych materyjałów; — na dalszy rok ósmy.

10. Przywilej wyłącznie uprzywilejowanej fabryki farb bronzowych Anny Bauerreissowój, zmarłej wdowy po Leonardzie Bauerreissu, dnia 26. Maja 1846 nadany na ulepszenie w wyrabianiu farb bronzowych; — na dalszy rok siódmy i ósmy.

Teppiche und aller sonstigen Gegenstände aus Filz mit einer besonderen Steife, auf die Dauer des dritten Jahres.

2. Das Privilegium des Leopold Alexander Griff, Magisters der Chirurgie, Augen- und Zahnheilkunde in Wien, vom 30. April 1849, auf die Erfindung eines Zahnpulvers, „Konfervations-Zahnpulver“ genannt, auf die Dauer des vierten Jahres.

3. Das Privilegium des Alois Müllner, bürgerlichen Gold-, Silber- und Juwelen-Arbeiters in Wien, vom 16. April 1848, auf die Erfindung, Charnieren oder Röhren ohne Fuge oder Löthung zu erzeugen, auf die Dauer des fünften und sechsten Jahres.

4. Das Privilegium des Louis Mayer, Handelsmannes in Paris, vom 29. März, 1847, auf die Erfindung eines Kopfhaar-Verschönerungsmittels „Cosmetique Cephalia“ genannt, auf die Dauer des sechsten Jahres.

5. Das Privilegium des Anton Schmid, bürgerlichen Kupferschmiedes in Wien, und des Leopold Wimmer, bürgerlichen Bäckers in Wien, vom 13. April 1847, auf die Erfindung eines eisernen Backofens, auf die Dauer des sechsten Jahres.

6. Das Privilegium des Severin Javitsch, Doktors der Medizin und Chirurgie in Wien, vom 12. April 1847, auf die Entdeckung und Verbesserung eines tragbaren Bade- und Schwitzapparates, auf die Dauer des sechsten Jahres.

7. Das Privilegium des Johann Andrassy, Magisters der Pharmacie und Parfümeriehändlers in Wien, und des Eduard Kaudelka, Apothekers in Fünfhaus bei Wien, vom 12. April 1847, auf die Erfindung eines aus Pflanzenstoffen bestehenden öligbalsamischen Haarwassers, auf die Dauer des sechsten Jahres.

8. Das Privilegium des G. Sigl, Maschinen-Fabrikbesizers in Wien, vom 31. August 1851 auf die Verbesserung einer Presse, wobei der Druck mittelst Platten und Walzen effectuirt werde, und welche besonders zur Runkelrübenzucker- und Seltfabrikation anwendbar sei, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres.

9. Das ursprünglich dem Joseph Stefsky verliehene und mittelst Zession vom 1. März 1846 in das Eigenthum des Joseph Steiner übergegangene Privilegium vom 18. April 1845, auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Bettdecken, Pferdedecken und anderen Gegenständen aus Schafwolle, Baumwolle, Seide und überhaupt allen zur Wollerei geeigneten Stoffen, auf die Dauer des achten Jahres.

10. Das Privilegium der Leonhard Bauerreiß seligen Witwe Anna, ausschließlich privilegirten Bronzefarbenfabrik in Wien, vom 26. Mai 1846, auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Bronzefarben, auf die Dauer des siebenten und achten Jahres.

11. Przywilej Edwarda Kautscha i Rudolfa Backfeiffera w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1850, na ulepszenie ruchomój maszyny do krajania dla wyrabiania tak nazwanych warstewkowych rękawiczek z glansowanej i sam-szowój skóry; — na dalszy rok trzeci.

12. Przywilej Janowi Winklerowi dnia 30. Kwietnia 1849 pierwotnie nadany, a cesyją z dnia 14. Sierpnia 1851 na własność Reinharda Frauera przelany, opiewający na ulepszenie w fabrykacyi skóry lakierowanej i płótna woskowego; — na dalszy rok czwarty.

13. Przywilej J. B. Maussa, używającego firmy: Moussona i spółnika w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1851, nadany na wynalazek i ulepszenie, używszy tak nazwanego jajowego oleinowego olejku do włosów, wyrabiania pomad upiększających, mydełek i past; — na dalszy rok drugi.

14. Przywilej J. B. Maussa, używającego firmy: Moussona i spółnika w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1851, na wynalazek kosmetycznej wody do ust; — na dalszy rok drugi.

15. Przywilej J. B. Maussa, używającego firmy: Moussona i spółnika w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1851, na wynalazek właściwych perfum; — na dalszy rok drugi.

16. Przywilej Jakuba Dellreca, miejskiego miecznika w Wiedniu, z dnia 23. Czerwca 1850, na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu szpad uniformowych; — na dalszy rok trzeci i czwarty.

17. Przywilej Wincentego Brixia, akademicznego rzeźbiarza w Wiedniu, z dnia 27. Kwietnia 1851, na wynalazek maszyny do rozmnażania płastycznych robót z każdego materyjału, który dłutem lub rylcem rzeźbiarskim obrobić można; — na dalszy rok drugi i trzeci.

18. Przywilej Wacława Schwarza, właściciela przywileju w Wiedniu, z dnia 2. Maja 1843, na wynalazek pomady migdałowój; — na dalszy rok dziesiąty.

19. Przywilej Ludwika Piotra Roberta de Massy, destylatora w Recourt, departamencie Aisne we Francyi, z dnia 14. Kwietnia 1851, na wynalazek w fabrykacyi i rafinowaniu cukru; — na dalszy rok trzeci.

Baumgartner m. p.

11. Das Privilegium des Eduard Kautsch und Rudolph Ladfeiffer in Wien, vom 27. April 1850, auf die Verbesserung einer beweglichen Schneidemaschine zur Erzeugung der sogenannten Schichtel-Handschuhe aus Glacé- und Sämisch-Leder, auf die Dauer des dritten Jahres.

12. Das ursprünglich dem Johann Winkler verliehene und mittelst Zession vom 14. August 1851 in das Eigenthum des Reinhard Frauer übertragene Privilegium vom 30. April 1849, auf eine Verbesserung in der Fabrikazion des Backlebers und der Wachseleinwand, auf die Dauer des vierten Jahres.

13. Das Privilegium des J. B. Mauß, unter der Firma: „Mousson und Kompagnon“ in Wien, vom 27. April 1851, auf die Erfindung und Verbesserung, durch Anwendung eines sogenannten Eier-Olein-Haaröles, Schönheitspomaden, Seifen und Pasten zu erzeugen, auf die Dauer des zweiten Jahres.

14. Das Privilegium des J. B. Mauß, unter der Firma: „Mousson und Kompagnon“ in Wien, vom 27. April 1851, auf die Erfindung eines kosmetischen Mundwassers, auf die Dauer des zweiten Jahres.

15. Das Privilegium des J. B. Mauß, unter der Firma: „Mousson und Kompagnon“ in Wien, vom 27. April 1851, auf die Erfindung eines eigenthümlichen Parfüms, auf die Dauer des zweiten Jahres.

16. Das Privilegium des Jakob Dellree, bürgerlichen Schwertfegers in Wien, vom 23. Juni 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung der Staatsbegen, auf die Dauer des dritten und vierten Jahres.

17. Das Privilegium des Vinzenz Brix, akademischen Bildhauers in Wien, vom 27. April 1851, auf die Erfindung einer Maschine zur Vervielfältigung plastischer Arbeiten aus allen Materialien, welche sich durch den Bildhauer-Meißel oder den Grabstichel bearbeiten lassen, auf die Dauer des zweiten und dritten Jahres.

18. Das Privilegium des Wenzel Schwarz, Privilegiumsinhabers in Wien, vom 2. Mai 1843, auf die Erfindung einer Mandelpomade, auf die Dauer des zehnten Jahres.

19. Das Privilegium des Ludwig Peter Robert de Massy, Destillirers zu Né-court, Departement Alsne in Frankreich, vom 14. April 1851, auf die Erfindung in der Fabrikazion und Reinigung (Affinage) des Zuckers, auf die Dauer des dritten Jahres.

Baumgartner m. p.

411.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. Czerwca 1852, którym przywilej, Adolfowi Weissowi dnia 6. Maja 1851 nadany, w skutek dobrowolnego zrzeczenia się, zgasłym ogłoszono.

Przywilej, Adolfowi Weissowi dnia 6. Maja 1851 nadany na wynalazek wyrabiania zapomocą nowego technicznego sposobu temperowanych piór do pisania z zwierzęcych substancyj, zwanych piórami kościanemi, rogowemi i szylkretowemi, zgasł za dobrowolnym zrzeczeniem się tegoż.

Baumgartner m. p.

412.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 19. Czerwca 1852, którym kilka przywilejów przedłużono.

Ministerstwo handlu widziało się spowodowanem, przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej, J. N. Guggenbergerowi, c. k. pensjonowanemu kapitanowi, dnia 22. Maja 1851 nadany na poprawy w opalaniu i suszeniu; — na rok drugi.

2. Przywilej, S. Luce, kupcowi w Pradze, dnia 25. Maja 1847 nadany na poprawę, zapomocą której świeżo wytłoczony olej rzepakowy środkiem chemicznym w najprościejszy sposób, a w najkrótszym czasie staje się całkiem czysty, koloru jasnego, bez woni i smaku, ażeby tak wyczyszczony przy paleniu go, dawał piękne światło; — na rok szósty i siódmy; nakoniec

3. Przywilej Sebastyjanowi Wernerowi pod dniem 24. Maja 1850 pierwotnie nadany, a mocą kontraktu kupna i sprzedaży dnia 31. Stycznia 1852 zawartego, na własność Kaspra Bindera, właściciela domu w Wiedniu, przelany, opiewający na wynalazek i poprawę w robieniu kapeluszków męzkich i damskich pilśnianych, jedwabnych, maszynowych i takichże kaszkietów; — na dalszy rok trzeci, czwarty, piąty, szósty i siódmy.

Baumgartner m. p.

413.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu pod dniem
21. Czerwca 1852 nadanych.

Przywilej, Adolfowi Langowi, guzikarzowi i pasamonikowi w Pradze nr. 30, nadany na wynalazek maszyny do wyrabiania krepinek wszelkiego wzoru najprościejszym i najłatwiejszym sposobem, które nie tylko że się pięknością od-

411.

Erlaß des Handelsministeriums vom 19. Juni 1852,

womit das dem Adolph Weiß am 6. Mai 1851 ertheilte Privilegium in Folge freiwilliger Zurücklegung für erloschen erklärt wird.

Durch freiwillige Zurücklegung ist das Privilegium des Adolph Weiß, vom 6. Mai 1851, auf die Erfindung, mittelst eines neuen technischen Verfahrens geschnittene Schreibfedern aus animalischen Stoffen unter dem Namen Wein-, Horn- und Schildkrötefedern zu erzeugen, erloschen.

Baumgartner m. p.

412.

Erlaß des Handelsministeriums vom 19. Juni 1852,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das dem J. N. Guggenberger, k. k. Hauptmanne in Pension, ertheilte Privilegium vom 22. Mai 1851, auf Verbesserungen in der Heizung und Trocknung, auf die Dauer des zweiten Jahres.

2. Das dem S. Lúcka, Handelsmanne in Prag, ertheilte Privilegium vom 25. Mai 1847, auf eine Verbesserung, das frischgepreßte Rübsöl durch ein chemisches Mittel auf die einfachste Art und in kurzer Zeit ganz rein, von heller Farbe, geruch- und geschmacklos in der Art herzustellen, daß das so geläuterte Del beim Brennen ein schönes Licht verbreite, auf die Dauer des sechsten und siebenten Jahres; endlich

3. das ursprünglich dem Sebastian Werner verliehene, und mittelst Kaufvertrages vom 31. Jänner 1852 in das Eigenthum des Kaspar Binder, Hausinhabers in Wien, übergegangene Privilegium vom 24. Mai 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Herren- und Damen-Filzhüten, Seidenhüten, Maschinenhüten und Kappen, auf die Dauer des dritten, vierten, fünften, sechsten und siebenten Jahres.

Baumgartner m. p.

413.

V e r z e i c h n i ß

der von dem Handelsministerium am 21. Juni 1852
verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Adolph Lang, Knopf- und Schnürmacher in Prag (Nr. 30—1), auf die Erfindung einer Maschine zur Verfertigung von Krepinen von allen Mustern auf die einfachste und leichteste Art, welche nicht nur durch Nettigkeit sich auszeichnen, sondern

znaczają, ale nawet lepszej są jakości a przytém i tańsze od krepinek innego rodzaju; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3937—H.).

Przywilej, Janowi Franciszkowi Badoge, kapelusznikowi w Wiedniu (Landstrasse nr. 514), nadany na wynalazek nowego sposobu postępowania, aby materyjał na kapelusze pilśniane uczynić giętszy, kolory zaś tychże, biały, szary albo inny, uczynić piękniejszymi i żywszemi; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3941—H.).

Przywilej, Aleksandrowi Zieglerowi, ślusarzowi-maszyniście w Wiedniu (Landstrasse nr. 11), nadany na poprawę w rozmaitych laną stałą nałożonych narzędziach do krajania i rzeźniania, tudzież w częściach machin składowych i narzędziach rolniczych; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3942—H.).

Przywilej, Edwardowi Daelenowi, inżynierowi w Wiedniu (Landstrasse nr. 432), nadany na poprawę w konstrukcyi szyn kolei żelaznej, aby przedstawiały nieprzerwany szlak kolei od jednego jej końca do drugiego; te bowiem szyny nie mają żadnych fug poprzecznych, o któreby zawadzić można, ani ich głowy podłużnymi fugami są przedzielone; wreszcie są one mocniejsze i trwalsze od zwyczajnych równej wagi, a razem tworzą tór równy i gładki, którym bez zawady jechać można, przez co oszczędza się naprawy i siły pociągowej; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3943—H.).

Przywilej, Adolfowi Sternowi, jawnemu spółnikowi handlowemu w Wiedniu (w mieście nr. 466), nadany na wynalazek w urządzeniu i wyrabianiu przędzy bawełnianej i lnianej, przez co obejdzie się bez szlichty, tudzież bez szlichtowania powtórnego i czesania nawet w gorących miesiącach lata, przędza nabywa piękniejszego kształtu, a jej nici stają się zupełnie okrągłe, równe i lśniące, dają się łatwiej nawijać, a wyroby z niej wyszczególniają się osobliwie czystością, gładkością i trwałością; — na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3944—H.).

Przywilej, Franciszkowi Głembowieckiemu, maszyniście, i Maryi Elbert w Wiedniu (Michelbauerscher Grund nr. 35), nadany na wynalazek siewczkarni, która, co do istoty składa się z bukowej podstawy i koła pędnego z lanego żelaza. którą siewczkarnia przy pomocy dwóch ludzi wydaje dziennie 120 do 150 mac siewczki; — na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3945—H.).

Przywilej, Marinowi Falkoniemu, literatowi w Paryżu, i Feliksowi Mazze-ranghiemu, posiadaczowi gruntu w Florency, na wynalazek: 1) płynu przeciwko zgniliznie; 2) płynu bezbarwnego, ochraniającego od wszelkiej zarazy; 3) płynu do zachowania trupów i przedmiotów patologicznych, jakoteż i do

auch von besserer Qualität und dabei zugleich billiger als andere Arten von Krepinen seien; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3937—5.).

Dem Johann Franz Badoge, Hutfabrikanten in Wien (Landstrasse Nr. 514), auf die Erfindung eines neuen Verfahrens, den Stoff zu Filzhüten geschmeidiger und die Farbe weißer, grauer und färbiger Filzhüte schöner und lebhafter darzustellen; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3941—5.).

Dem Alexander Ziegler, Maschinenschlosser in Wien (Landstrasse Nr. 11), auf die Verbesserung der mit Gußstahl belegten verschiedenen Schneidwerkzeuge, Maschinen-Bestandtheile und Ackerbau-Geräthschaften; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3942—5.).

Dem Eduard Daelen, Ingenieur in Wien (Landstrasse Nr. 432), auf die Verbesserung in der Konstruktion der Eisenbahnschienen zur Herstellung eines ununterbrochenen Eisenbahnschienen-Stranges von einem Ende der Bahn bis zu dem andern, indem diese Schienen keine querdurchgehenden Stoßfugen besitzen, und deren Kopf nicht durch eine Längenfuge getheilt ist, diese Schienen ferner stärker und dauerhafter seien als gewöhnliche Schienen von gleichem Gewichte, und zugleich einen ebenen glatten Weg bilden, über den man ohne Stöße fahren könne, daher Ersparniß an Reparaturen und Zugkraft erzielt werde; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Zahl 3943—5.).

Dem Adolph Stern, öffentlichen Handlungs-Gesellschafter in Wien (Stadt Nr. 466), auf eine Entdeckung in der Zubereitung und Verarbeitung des Baumwoll- und Leinengarnes, wodurch dasselbe keiner Schlichte mehr bedürfe, das Nachschlichten und Streichen selbst in heißen Sommermonaten ganz beseitiget werde, das Garn ein schöneres Ansehen, einen ganz runden, gleichen, glänzenden Faden erhalte, sich leichter spulen lasse, und die auf diese Art erzeugten Stoffe sich durch Reinheit, Glätte und Dauerhaftigkeit besonders auszeichnen; — auf fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Z. 3944—5.).

Dem Franz Glembovsky, Maschinisten, und Maria Elbert, in Wien (Michaelbäuer'scher Grund Nr. 35), auf die Erfindung einer Strohschneidemaschine, die im Wesentlichen aus einem Gestelle von Buchenholz und aus einem Schwungrade von Gußeisen bestehe und beim Betriebe durch zwei Personen täglich 120 bis 150 Meßen Häckerling erzeuge; — auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde ange sucht (Zahl 3945—5.).

Dem Marino Falcony, Literaten in Paris, und Felix Mazzeranghi, Grundbesitzer in Florenz, auf die Erfindung 1. einer die Fäulniß hindernden Flüssigkeit, 2. einer farblosen, jede Ansteckung verhindernden Flüssigkeit, und 3. einer Flüssigkeit zur Konservierung der Kadaver und pathologischen Gegenstände, sowie zur Desinficirung in Fäulniß

odjęcia zaraźliwości ciałom organicznym w zgniliznę przeszłym, tudzież lokalnościom zarażonym; — na lat pięć. Na ten wynalazek nadano we Francyi piętnastoletni patent, skuteczny od dnia 14. Stycznia 1847. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3982—H.).

Przywilej, Franciszkowi kawalerowi de Fridau, posiadaczowi fabryki kół, i dóbr ziemskich, zamieszkałemu w Gracu, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Rennweg nr. 540), nadany na wynalazek robienia bezpośrednio z surowego żelaza, stali gazowej surowej i rafinowanej w piecach gazem opalanych, zapomocą generatorów gazowych i za użyciem wszelkich gazów z paliwa roślinnego lub mineralnego tworzonych; — na lat piętnaście. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4038—H.).

Przywilej, Henrykowi Ujhelemu, prywatyzującemu w Wiedniu (Spittlberg nr. 134), nadany na poprawę w robieniu waty, w skutek której użyciem nowego (sztucznego) sposobu suszenia, będzie wata piękniejsza, lepsza i o wiele tańsza, jak ta, którą zwyczajnym sposobem dotychczas wyrabiano; — na lat trzy. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4081—H.).

Przywilej, Franciszkowi Rischnerowi, naczelnemu zarządcy prywatnej huty żelaznej w Achthalu i Hammerawie, zamieszkałemu w Hammerawie (okręgu sądowym Laufen w Bawaryi), nadany na wynalazek sposobu postępowania, przez który z torfu na powietrzu, albo sztuką zupełnie wysuszonego, zapomocą osobno urządzonych generatorów gazy niedokwasu węglanego tworzyć, zapalonych zaś w fryszerkach pudlingskich, tudzież w piecach topliwnych, czyszczących i płomiennych, przy laniu walców i dział, jakoteż do napełniania aparatów, powietrze rozpalających, i ognisk pierwszego ogrzewania w kuźniach i walcowniach, niemniej przy fabrykacyjach szkła w szklarskich piecach topliwnych, najkorzystniej użyć można; — na czas do dnia 1. Marca 1857. Na ten wynalazek wydano w Bawaryi pięcioletni patent, poczynający skuteczność swoją od 1. Marca 1852. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4227—H.).

Baumgartner m. p.

übergegangener organischer Substanzen und angestrichter Lokalitäten; — auf fünf Jahre. Diese Erfindung ist in Frankreich seit 14. Jänner 1847 auf 15 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3982—5.).

Dem Franz Ritter von Friedau, Radgewerk- und Gutbesitzer in Grag, derzeit in Wien (Kienweg Nr. 540), auf die Erfindung, in Gasöfen mit Gasgeneratoren und Anwendung von jeder Art aus vegetabilischen oder mineralischen Brennstoffen erzeugten Gasen unmittelbar aus Roheisen, Gashoh- und Gasraffinirtehl zu erzeugen; — auf fünfzehn Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4038—5.).

Dem Heinrich Ujhely, Privatier in Wien (Spittelberg Nr. 134), auf die Verbesserung in der Fabrikazion der Watta, wodurch mittelst Anwendung einer neuen (künstlichen) Trockenmethode dieselbe schöner, besser und viel billiger als wie auf dem bisherigen Wege erzeugt werde; — auf drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4081—5.).

Dem Franz Rischner, Oberverweser der Privat-Eisenwerkchaft von Achthal und Hammerau, wohnhaft in Hammerau (Landgericht Laufen in Baiern), auf die Erfindung eines Verfahrens, wodurch aus vollkommen lufttrockenem oder künstlich getrocknetem Torfe mittelst eigens konstruirter Generatoren, Kohlen-Dryd-Gase erzeugt und dieselben bei ihrer Entzündung zum Betriebe von Gas-Puddlings-Frischöfen, Gasschweißöfen, Gasweißöfen, Gasflamöfen, Behufs des Stießens von Walzen und Geschüg, sowie der Speisung von Lusterhizungs-Apparaten und Vorwärmherden, für Streck- und Walzwerke und in der Glasfabrikazion zum Betriebe von Glasschmelzöfen auf die vorthellhafteste Weise benützt werden können; — auf die Zeit bis zum 1. März 1857. In Baiern ist diese Erfindung seit 1. März 1852 auf fünf Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4227—5.).

Baumgartner m. p.

